SALI
27
İLKTEŞRİN
1936

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi
TELEFON: 24318, 24319, 24310
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
IKINCI YIL — No. 549
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Bugün

Yedincide: Dünkü Manevralardan Resimler

Büyük misafirimiz bu sabah şehrimizde

M. STOYADINOVIÇ

Türk topraklarında derin bir sevgi ile karşılandı

Dost Yugoslavyanın Değerli Başvekili Akşama Ankaraya Gidecek

Dostumuz ve müttefikimiz Yugoslavyanın kıymetli Başvekili Dr. Stoyadinoviç şu dakikada memleketimizin misafiri olarak topraklarımıza ayak basmış bulunuyor. Dün gece yarısına doğru huduttan geçip Edirnede şahsına karşı iik merasim ifa edilen büyük misafirimizi bu sabah dokuzda Sirkeci istasyonunda karşılamakla iftihar duyacağız. Bu akşam buradan Ankaraya hareket edecek olan muhterem siyaset recülünün seyahat ve misafirliğine ait haberleri şu sütunlarda sıralıyoruz:

BELGRATTAN HAREKET

Belgrat, 26 (Hususi muhabirimizden) — Başvekil ve Hariciye Nazırı Dr. Stoyadinoviç ile refikası Ankarayı ziyaret etmek üzere buradan hareket etti, istasyonda nazırlar, âyan ve meb'uslar tarafından uğurlandı. Başvekili taşıyan tren Nişte tevakkuf etmiş, Başvekil burada sıhhiye ve muaveneti içtimaiye nazırı ile belediye reisi tarafından karşılanmış, biraz sonra yoluna devam ederek Bulgar hududunu geçmiştir.

MISAFIRIMIZ EDIRNEDE

Edirne, 26 (Tan muhabirimizden) — Müttefikimiz Yugoslavyanın muhterem hükûmet reisi M. Stoyadinoviç artık Türkiyenin sevgili ve saygılı bir misafiri bulunuyor. Değerli dostumuzu getiren tren saat on birde Edirne istasyonuna girerken, kendisini candan karşılamak üzere istasyon hayli kalabalıktı.

Misafirimiz, hükûmetimiz ve Hariciye Vekâleti namına huduttan itibaren Hariciye Vekâleti hususî kalem müdürü Refik Amir ve Hariciyeden Şemsettin Arif tarafından hür-

[Arkası 8 incide]

Kıymetli Misafirimiz

Ahmet Emin YALMAN

Bugün memleketimize yalnız Balkanların değil, bütün siyaset âleminin mühim bir siması geliyor. Bu kıymetli misafirimiz, Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı Doktor Stoyadinoviç'tir.

Bir buçuk sene evvel Doktor Stoyadinoviç, müttefik ve kardeş memlekette iş başına geçtiği zaman hariçte ve dahilde tereddütle karşılandı. Filhakika Pasiç kabinesinden başlıyarak senelerce Yugoslavyada maliye nazırlığı etmiş, kabiliyetli bir devlet adamı ve bir iktısatçı sıfatile Yugoslavyada çok hürmet kazanmış, ismi hariçte de tanınmıştı. Fakat Yugoslavyadaki vaziyet, yalnız muktedir bir devlet adamına değil, büyük çapta bir lidere ihtiyaç gösteriyordu. Hırvat meselesi en hâd bir şekilde ortada duruyordu. Yugoslav birliği bir lâfızdan ibaretti. Fırka kavgalarında eski menfi ruh hâkimdi. Memlekette emniyetsizlik vardı. İktısadî buhran vardı. Mukadderatına hâkim kalmak için yarına emniyetle bakması, müttehit bulunması ve çok ve iyi çalışması lâzımgelen bir milletin muhtaç olduğu müspet hava yoktu.

Muvaffakıyetli imtihan

Yugoslav Başvekili ile arkadaşlarının iddiasız ve gürültüsüz bir surette başardıkları iş, yüksek takdirlere lâyıktır. En dikkate değer nokta, müşkülât karşısında daima yapıldığı gibi lüzumsuz ve öçüsüz bir şiddet ve tazyika gidilmemesidir. Doktor Stoyadinoviç'in kuvvetli şahsiyeti en ziyade bu sahada ağır bir imtihandan geçmiştir. Her türlü çetin müşküllerle çarpışırken, demokrasiye ve münakaşa hürriyetine mümkün olduğu kadar geniş bir yer ayırmış ve her şeyden evvel memleket muhitinde ve etrafında itimat ve ahenk havası kurulmasına kıymet vermiştir. Devlet makinesini kendi hızile devamlı surette işler ve muntazam iş çıkarır bir hale koymaya da muvaffak olmuştur.

Çok muvaffakıyetle idare edilmiş bir yayım ve telkin makanizması sayesinde bugün her Yugoslav, memleketin bütün hayatî meseleleri ve ihtiyaçları hakkında en küçük teferruata kadar tenvir edilmiş bulunmaktadır. Menfi meyillerle doğrudan doğruya uğraşılacak yerde, bunların müspet alâkaların canlılığı karşısında kendi kendine sönmesine ve boğulmasına meydan verilmiş ve eski menfi zıddiyet ve şüphe havası tas-

[Arkası 8 incide]

Dün Metriste yapılan topçu tatbikatında hazır bulunan ecnebi ataşemiliterlerden bir grup

M. Ponsot Ankaraya Gitti

On gündenberi şehrimizde bulunmakta olan Fransanın Ankara büyük elçisi M. Henri Ponsot dün akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiştir. Büyük elçi Haydar paşa istasyonunda Fransız konsoloshanesi erkânı ile dostları tarafından hükûmet merkezimize uğurlanmıştır. Sefir M. Ponsot Ankarada Cümhuriyet bayramı merasiminde hazır bulunacak, bayramdan sonra da, ağlebi ihtimal Hariciye Vekilimizi ziyaret edecektir.

Ankarada yapılacak olan Iskenderun müzakerelerinin ne zaman başlıyacağı henüz malûm değildir.

Dün Ankaraya hareket eden M. Henri Ponsot

Türk topçusu çok muvaffak bir atış tatbikatı başardı

Dünkü Atışlarda Ecnebi Ataşemiliterler de Hazır Bulundular

Türk topçusu dün Metris çiftliğinde çok muvaffakıyetli bir atış tatbikatı yaptı. Büyük birliklerin iştirakile yapılan dünkü tatbikatta topçumuz, memleket müdafaasında muazzam bir kudret olduğunu bir kere daha isbat etmiş oldu. Dünkü tatbikatta kumandanlarımız ve bütün ecnebi ataşemiliterler de hazır bulundular. Kahraman Türk topçusu dün yaptığı atışlarla zengin takdirler, alkışlar topladı. Şu satırlarda size dünkü tatbikatı izah ediyoruz:

Piyadeler, kendi siperlerini işgal ediyor. Hava yarı bulutlu, yarı açık!... Yükseklerde uçan tayyareler, zaman zaman bulutların arkasında kayboluyor, zaman zaman mavi bir açıklıkta görünüyorlar.

Saat dokuzu on geçe davetli ataşemiliterlerin otomobilleri, bastabyenin yoluna sapıyorlar. İşte bir topçu tayyaresi. Ve tayyare defi bataryalarının madenî öksürükleri duyuluyor!

Dört top sesi....

* * *

Asıl büyük topçu atışının doğuracağı heyecandan henüz haberimiz yok. Bir çağ sonra atışın mevzuunu teşkil eden meseleyi öğreniyoruz.

Üstün düşman kuvvetleri karşısında oyalama muharebeleri yaparak Çiftetabya — Uçtabya — İkitelli — Yarımburgaz hattına çekilmiş olan kırmızı taraf, şarktan kuvvetleri çelinciye kadar, bu mevzii müdafaa edecek.

[Arkası 8 incide]

Almanya Fransa Anlaşması

Berlin tarafından Fransaya Teklif Yapılacakmış

Nevyork 26 (Radyo) — United Presin Berlin muhabiri bildiriyor. Almanya hükûmeti yakında Fransaya bir Alman - Fransız anlaşması teklif edecek ve İtalya ile İngilterenin bu anlaşmayı garanti etmelerini istiyecektir.

Almanyanın bu teklifi, Fransa ile Sovyet Rusya arasındaki paktın geçireceği en mühim imtihan olacak ve Fransanın bu pakta ne derece sadık olduğunu gösterecektir.

Fransa hükûmetinin böyle bir teklifi reddetmiyeceği ve Rusya ile arasında olan paktı ikinci dereceye düşüreceği kanaati hüküm sürüyor.

Madrit Perşembeye sukut edecekmiş

Anarşistler kızdı

Şehir Etrafında Dünkü Çarpışmalar Çok Şiddetli Oldu

Ispanya dahili müca delesinin feci tarafları

[En son gelen haberleri sekizinci sayfada bulacaksınız.]

Millet Meclisi Toplanıyor

Bu evrede Yirmiye yakın İdam Mahkûmunun Dosyaları Tetkik Edilecek

Ankara, 26 (TAN muhabirinden) — Büyük Millet Meclisi Ikinciteşrinin birinci günü kış mevsimi toplantılarına başlıyacaktır. Hükûmet, Meclisin bu devresine müzakere edilmek üzere birçok kanun lâyihalarını Meclise sevketmeğe başlamıştır. Muhtelif ağırceza mahkemelerinden verilen yirmi kadar idam cezasının tasdikini istiyen tezkereler de bu meyandadır. Kamutay ilk toplantı günlerinde bu mahkûmlara ait dosyaları tetkik etmeğe başlıyacaktır.

Sıvas - Erzurum ve Malatya Hatları Birleşiyor

Sıvas, (Hususî muhabirimizden) — Haber aldığıma göre, Sıvas - Erzurum yolunun Malatya hattı ile birleşme yeri olan "Çetinkaya" istasyonunun açılma töreni Cümhuriyet bayramında yapılacaktır.

İNGİLİZ KARİKATÜRÜ:

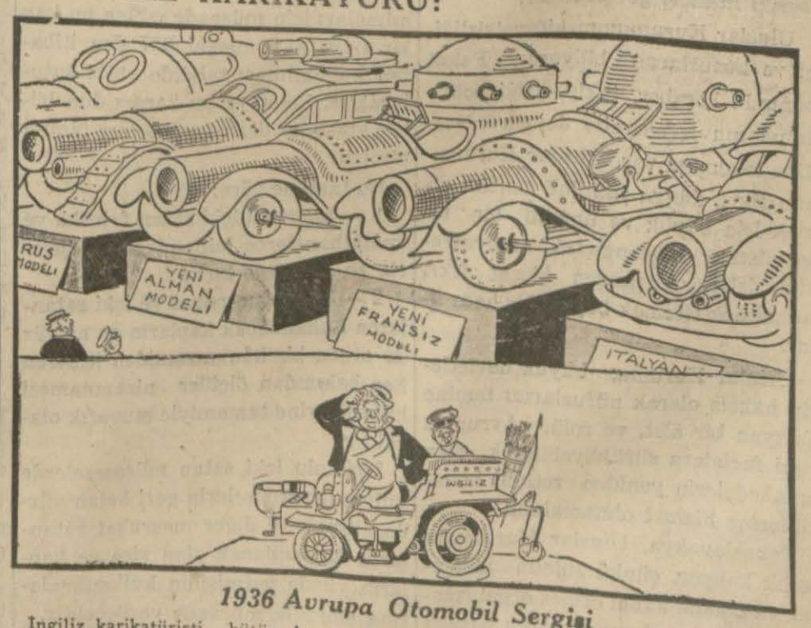

1936 Avrupa Otomobil Sergisi

İngiliz karikatüristi, bütün Avrupa devletleri silâhlanırken İngiliz teslihatının zayıf olduğunu anlatmak istiyor]

Avrupa Sulhü

Çekoslovakya, Şarkı Garba Bağlıyan Sulh Zincirinin Bir Halkasını Teşkil Ediyor

Yazan: *K. KROFTA*

Çekoslovakya H. Nazırı

Avrupanın son günlerdeki inkişafına bir bakacak olursak, sulh lehine yapılan işlerin, bütün sulhseverlerin temenni ettikleri kadar olmadığını gizliyemeyiz. Bilâkis, bu yoldan bir adım geri çevirecek bir çok hâdiseler oldu. Buna rağmen ve harbin imkânsız olduğunu zannetmemekle beraber, Avrupa politikasının sulhü kurtarmıya muvaffak olacağına kanaatim vardır.

Bugün için tamamen mevhum ve hayalî bir takım neticeler için milyonlarca insanı canlarından ve mallarından mahrum etmeyi düşünen bir devlet adamının mevcudiyetini tasavvur edemiyorum.

Sulh yolunda yapılan cehtlerin muvaffak olmamasının sebeplerini, sulhü temin edebilmek hususundaki noktai nazarların ve prensiplerin ihtilâfında buluyorum.

Fark gözetmiyen demokrasi

Çekoslovakya, Umumî Harbin ferdasında kendine çizmiş olduğu hattı harekete sadık kalmaktadır. Çekoslovakya vasat derecede büyük bir devlet olarak, her hangisi olursa olsun büyük bir devletin bir taraflı tesiri altına girmekten ve memleketi menfaatlerine, ülküsüne uygun bir şekilde idare edebilmek imkânlarını kaybetmekten çekinmek mecburiyetindedir. Çekoslovakyanın kanaatinin hareket noktası şudur ki, dünya istikbalinin sükûnetini zıman altına alacak yegâne şey, büyük ve küçük devletler arasında fark gözetmiyen ve hepsine, yarının sulh inkişafında tam bir mesuliyet veren beynelmilel bir demokrasidir...

Filhakika, demokrasi, bir mıntakayı kendisinden daha kuvvetli bir teşekkülün tehdidine ses çıkarmadan terketmiyen ve sulhü âdil bir şekilde müdafaa için sulh taraftarı uzuvları toplıyan bir yardım, bir teşriki mesaî demektir. Bana kalırsa, küçük veya orta bir devletin iç siyasetı telâkkilerine her şeyden evvel kat'î bir rehber olacak değişmez prensip budur. Dahilde **kuvvetli**, politikasında müttefik, **manen sarsılmaz** ve askerî bakımdan hazırlanmış olan böyle bir devlet hudutları dışında, sulh arzuları müşterek olan ve onu müdafaa için noktai nazarını kabul eden dostlar aramalıdır. Zira şurası muhakkaktır ki, başkalariyle teşriki mesaî etmezse, bu devlet kendinden daha kuvvetli bir devletin keyfine ramolur.

Çekoslovakya Milletler Cemiyetine sadık

Bu esaslı düsturdan hareket eden Çekoslovakya, Milletler Cemiyetinin fikirleriyle politikasına taraftardır. Çekoslovakya Milletler Cemiyetinin fikirlerinde ve politikasında, demokrasi ve herkese karşı mütekabil hürmet esaslarına dayanan münasip ve uygun bir Avrupa teşriki mesaisi görmektedir.

Uluslar Kurumunun kifayetsizliğini ve kusurlarını biliyoruz. Fakat bununla beraber, takip ettiği politikanın muvaffakiyetle devam edeceğine imanımız var. Uluslar Kurumunun fikri, dünya sulhünü tanzım etmek için büyük ve umumî bir teşebbüstür. Başlangıçtaki muvaffakiyetsizlikler yüzünden bizzat fikri terketmek istemek büyük bir hata olur.

Uluslar Kurumu, büyük devletlerin haksız olarak nüfuzlarını temine yarıyan bir âlet, ve rolü, Avrupayı yeni facialara sürükliyebilecek olan muahedelerin yeniden tetkiki temayüllerine hizmet olmamalıdır.

Çekoslovakya, Uluslar Kurumuna sadık kalıyor, çünkü sulhün müşterek ve taksim kabul etmez organizasyonunda samimî surette sulh istiyen ve fetih hayalleri olmıyan bütün devletelerin millî hukukunun zımanını görmektedir.

Kollektif emniyet politikası

Bu ruh içinde, memleketimiz Fransa ile bir ittifak ve dostluk paktı ile bir mütekabil yardım anlaşması yaptı. Siyasetimizin bu veçhesi Çekoslovak dış politikasının temelidir ve öyle kalacaktır. Fransanın başında bulunduğu Avrupa sulh sisteminde, Çekoslovakya Şarkı Garba bağlıyan zincirin bir halkasını teşkil etmektedir. Onu Yugoslavya ile Romanyaya bağlıyan ittifakla, Çekoslovakya, Orta Avrupanın sulhünü zıman altında bulundurmakta ve Sovyet Rusya ile imzaladığı karşılıklı yardım anlaşması ile de Şarkî Avrupanın mühim bir kısmındaki kollektif emniyet politikasını tamamlamış bulunuyor.

Sovyet Rusya ile Fransa arasında buna benzer bir anlaşma imzalandıktan on beş gün sonra Çekoslovakya ile Sovyet Rusya arasında imzalanan ve son zamanlarda itirazlara, hücumlara uğrayan bu pakt hakkında birkaç şey daha söylemek isterim.

Demokrasiye ihanet edilmiyecek

Bu, Uluslar Kurumu paktı ruhuna uygun olarak ve orava bağlı olarak yapılmış tedafüî bir anlaşmadır. Sebepsiz olarak, Sovyet Rusya ile sulhperver bir teşriki mesaiden, Orta ve Garbî Avrupaya komünizmi sokmak gibi bir fikir çıkarmak yanlış ve tasavvuru imkânsız bir şeydir. Çekoslovakya, kendi içine, bütün tarihini ve millî an'anesini teşkil eden demokrasiden gayri bir fikrin yerleşmesine asla müsaade edemez. Demokrat Çekoslovakya, geçirdiğimiz bu buhranlı günlerde, sulh için sağlam bir istinatgâhtır, ve beynelmilel münasebetlerini daima bu rolünü düşünerek tanzim edecektir. Çekoslovakya demokrasiye asla ihanet etmiyecektir ve sağdan veya soldan gelecek hücumlara, kuvvetinin şuuruna sahip ve hürriyete dost bir demokrasi kalkanı ile mukabele edecektir.

Bütün Bardak ve Şişeler İşaretli Olacak

Ölçüler nizamnamesi mucibince piyasada kullanılacak bardak, şişe, kadeh vesairenin işaretli olması lâzımdır.

Bugüne kadar muvakkaten kullanılmaları için müsaade edilen bu kapların bir kânunusani 937 den itibaren kullanılması tahdide tâbi tutulacaktır. Belediye bu kararı dün bütün alâkadar daire ve şubelere tamim etmiştir.

Bu tamime göre:

1 — Ispirtolu içki satan fabrika ve imalâthanelerce kullanılacak şişelerin en az yüzde kırkı.

2 — Diğer meşrubat ve içki satanlarca kullanılacak kapların en az yüz de otuzu bir kânunusaniden itibaren her bakımdan ölçüler nizamnamesi hükümlerine tamamiyle muvafık olacaktır.

Ispirtolu içki satan müesseselerde kullanılacak şişelerin geri kalan yüzde altmışı ve diğer meşrubat satanlarca kullanılacak olan şişe ve kapların yüzde yetmişinin kullanılmalarına şimdilik müsaade verilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Mekteplerde Okutulan Kitaplar

Tek kitap kanununun tatbiki dolayısiyle müsabaka ile kabul edilen tek kitaplardan gayrisinin mekteplilere satılması menedilmiştir. Halbuki tabilerle kütüphanecilerin evvelce çeşit çeşit bastırdıkları mektep kitaplarını bu kanuna ve yasağa rağmen şuna buna satmakta oldukları görülmüştür.

Dün maarif Vekâletinden gelen bir emirde hâlâ buna cür'et edenler varsa bu gibilerin derhal cezalandırılmaları bildirilmiştir.

TARİH KİTAPLARI DAĞITILDI

İlk mekteplerin dördüncü sınıflarında okutulacak tarih kitabının da yeni şekilde tabedilmesi ikmal edilmiş ve dün bütün mekteplere dağıtılmıştır. Bu yeni tarih, eskisinden çok farklıdır. Evvelâ çocuğa tarih mefhumu öğretilmekte ve bunun için de çocuğun hayatı ve tarihi, ailesinin, mektebinin, oturduğu kasabanın ve nihayet vatanının tarihi anlatılmaktadır.

Bundan sonra millî tarihe geçilmekte 93 ten itibaren bütün inkılâplar öğretilmekte ve daha sonra İstiklâl savaşı izah edilmekte ve müteakiben eski devir tarihlerine geçilmektedir.

Maarif Vekâleti, mart aymda ilk mekteplere mahsus tabiat bilgisi kitabı için bir müsabaka açacaktır.

Yine ilk mekteplerde okutulmakta olan aile bilgisi kitabı da bir komisyon marifetiyle hazırlatılmaktadır.

Ley'ei Berat

Teşrinievvelin 31 inci cumartesi günü Şabanın on dördüne müsadif olmakla akşamı (pazar gecesi) Leylei Berat olduğu ilân olunur.

Turizmin inkişafı için

Yunan hükûmeti, Yunanistanla ecnebi memleketler arasındaki türizm münasebatını inkişaf ettirmek maksadiyle ecnebi bir memlekete seyahat edecek her Yunanlıdan yirmi bin drahmi vergi alınması hakkındaki kararı kaldırmıştır.

Sovyet tayyarecileri dün askerî tatbikatta bulundular ve akşam Ankaraya gittiler

Üç gündenberi şehrimizde bulunan muhterem misafirimiz dost Sovyet Rusyanın sivil hava teşkilâtı başkanı General Eydeman ile refakatindeki tayyareciler dün akşamki trenle Ankaraya gitmişler ve Haydarpaşa garında merasimle teşyi edilmişlerdir. Burada, heyet azasından genç kadın tayyareciye Türk Hava Kurumu Başkanı Fuat Bulca namına bir büket verilmiştir.

General Eydeman ve diğer tayyareciler, dün sabah Metris çiftliğine giderek orada yapılan askeri tatbikatta bulunmuşlardır. General Eydeman, Topçu Atış Mektebinde generallerimiz tarafından karşılanmıştır. General Eydeman, tatbikatı büyük bir alâka ve takdirle görmüştür. General öğleye kadar manevrada kalmış ve Türk askerlerini tebrik etmiştir.

Vekiller, Sirkeci istasyonunda karşılıyanlar arasında

DAHİLİYE, SIHHIYE ve ZIRAAT VEKİLLERİ AVRUPADAN GELDİLER

Cenevrede Milletler Cemiyeti toplantılarından sonra Peştede istirahat eden Dahiliye Vekili ve Cümhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Şükrü Kaya ve tedavi için Almanyaya giden Ziraat Vekili Muhlis Erkmen dün sabahki sempion ekspresile şehrimize dönmüşlerdir. Ayni trenle Sıhhiye Vekili Refik Saydam da gelmiştir.

Vekillerimiz, Sirkeci istasyonunda Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ, Vali muavini Hüdai Karataban, Emniyet Müdürü Salih Kılıç ile Vilâyet, Belediye, Parti erkânı ve şehrimizde bulunan bazı meb'uslar tarafmdan karşılanmışlardır. Riyaseti Cümhur Umumî Kâtibi Hasan Rıza da dünkü trenle Avrupadan gelmiştir.

Ziraat Vekili öğleden evvel vilâyet Ziraat Müdürlüğüne gelerek müdür Tahsinden ziraat işleri hakkında izahat almıştır. Vekilin sıhhati iyidir. Dahiliye ve Sıhhiye Vekilleri dün Akşamki ekspresle Ankaraya gitmişlerdir.

Limanda yapılacak tesisat

Birmüddettenberi Ankarada bulunan şehrimiz liman umum müdürü Raufi Manyas dün şehrimize dönmüştür.

Umum müdür Ankaraya yeni limanın alacağı şekil etrafında İktisat Vekâletiyle bazı mühim temaslarda bulunmuştur

Öğrendiğimize göre, liman umum müdürlüğü, limanı çok asrî vesaitle takviye edecek bir proje hazırlamıştır Buna ait faaliyete pek yakında başlıyacaktır

ITALYA ILE YENİ TICARET MÜZAKERELERI BAŞLIYOR

İtalya ile yapılacak yeni ticaret anlaşması müzakerelerini idare ve imza edecek olan heyetimiz dün Ankaradan şehrimize gelmiş, akşam ekspresile İtalyaya hareket etmiştir. Heyet, Roma Büyük Elçimiz Ragıbın reisliğindedir. Türkofis asbaşkanı Bürhan Zihni ile Merkez Bankası Müdürü Adnandan müteşekkildir.

İtalya ile mevcut olan anlaşma 40 gün müddetle birincikânun başına kadar uzatılmıştır. Yeni anlaşmanın esasları klering olmakla beraber takas hükümlerini de ihtiva edecektir.

Yeni anlaşma yapılırken mevcut anlaşmada çıkan bazı müşkülât sureti kat'iyede halledilecektir.

Heyete dahil bulunan Türkofis Asbaşkanı Bürhan Zihni dün, kendisini gören bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— Italya ile mevcut olan anlaşma iki seneliktir. Müddeti birincikânunda bitmektedir. Yeni anlaşma müzakerelerinde her iki devletin ticarette biraz daha yakınlaşmasını temin edecek meseleler üzerinde görüşeceğiz. Italya ile alış verişimiz şimdiye kadar müvazi gitmekteydi. Fakat ümit ediyorum ki, bundan sonra lehimize bir büyük fark olacaktır.

Zecrî tedbirler dolayısiyle Italya ile münasebatımızı artıracak bir zemin bulamıyorduk. Fakat artık bu mesele de ortadan kalkmış bulunmaktadır.,,

Şeker fiatleri

Bazı gazeteler şeker fiyatlarının ucuzlıyacağını ve bundan bir ay evvel gelen Alman mütehassısların raporlarında bu ucuzluk hakkında bazı kayıtlar bulunduğunu yazmışlardır.

Şeker şirketinden yaptığımız tahkikata nazaran, mütehassısların raporlarında bu hususta bir kayıt bulunmadığı gibi şeker fiyatlarının yeniden ucuzlıyacağı hakkındaki haberler de doğru değildir.

Bir profesör geldi

İstanbul Universitesi Edebiyat Fakültesi felsefe tarihi kürsüsüne davet edilen Profesör Ernst von Aster dün şehrimize gelmiştir.

Almanyanın en maruf profesörlerinden olan Von Aster uzun zaman Giessen Universitesinde, son üç sene de Upsala (İsveç) Universitesinde tedrisatta bulunmuştur.

Dolma Hayvanlar Sergisi

İstanbul Avcılar ve Atıcılar Birliği Cumhuriyet Bayramında Taksim bahçesinin kapalı kısmında dolma hayvanlar sergisi açacaktır. Bu sergi memleketimizde ilk defa açılmaktadır. Sergide memleketimizde ve Türk avcıları tarafından Afrikada avlanmış ve doldurulmuş hayvanlar teşhir edilecektir.

TAKVİM ve HAVA

27 Teşrinievvel SALI

Bugünkü Hava: Bulutlu

Bugün hava mütehavvil ve kısmen bulutludur. Dün, hava güzel ve umumiyetle açık geçmiştir.

En fazla sıcaklık 16, en az 5 tir. Rüzgârlar umumiyetle cenup istikametinden esmiştir.

10 uncu ay 1355 Hicri	Gün: 301	Hızır: 175 1352 Rumi
Şaban: 10		14 Birinciteşrin
Güneş: 6,25	— Öğle:	11,58
İkindi: 14,52	— Akşam:	17,12
Yatsı: 18,46	— İmsâk:	4,46

Siyaset âlemi

Berlin anlaşması

İtalya ile Almanya Dışbakanlarının anlaşmaları hakkında yaptıkları salâhiyetli neşriyat, ilk bakışta pek büyük işler başarılmış olduğu hissini veriyorsa da eski vaziyetin değiştiğini, yahut yeni bir adımın atıldığını gösterecek neticeler göze çarpmamaktadır. O kadar ki siyasî mahafil bir şey yapılmasından değil, fakat bir şey yapılmamasından hayret içindedirler. Gerçi Italya Dışbakanı Kont Çiyano gazetecilere vuku bulan beyanatında Avrupanın içtimaî teşekkülünü korumak, Avrupa medeniyetini tehdit eden tehlikeleri bertaraf etmek için birleşik mesaiden bahsediyorsa da neticede iki memleket arasındaki bütün meseleleri kavrıyan ve kucaklıyan bir anlaşmanın imzalandığını söylemiyor.

Bu yüzden Londranın Taymis gazetesi, ziyaretin neticesini kısaca tarif ederek "iki taraf anlaşmak için uyuşmuşa benziyorlar,, demekle iktifa ediyor.

Şimdilik hakikat te bundan ibaret gibidir.

İspanya harbinde kat'i safha:

İspanyada dahilî harp en ciddî safhasına varmış sayılıyor. Bir tahmine göre, Madrit perşembeye kadar sukut etmiş olacaktır. Bu ihtimali takviye eden âmillerin birincisi, Madrit ile Akdeniz arasındaki muvasalâyı temin eden demiryolunun da kesilmiş bulunmasıdır. İhtilâlcilerin Madride karşı umumî ilerlemeleri her lâhze beklenmektedir.

Madridin sukutu, Ispanya dahilî harbinde kat'î bir safha teşkil edecek ve dahilî harp şimdiye kadar görülen neticelerden daha mühimlerini vermeye başlıyacaktır. Bu yüzden birçok siyasî mahafil şimdiden bir takım hazırlıklara lüzum görmekte ve yeni vaziyete göre tedbir almaktadır.

Belçikada faşistler:

Belçika hükûmeti faşistlerin lideri olan Degrelle'i yirmi dört saat kalar tevkif ederek mühim bir bakıma göre muvaffakiyet kazanmıştır.

Belçikada bir yıl önce faşistlikten eser yoktu. Bu fırka 1935 senesinin 2 Mayısında teessüs etti ve bu suretle Belçika 1886 danberi görmediği bir siyasi hâdiseyi görmüş oldu. Bu senenin Mayısında yapılan seçimde Belçika faşistleri mecliste 21 saylavlık, âyanda 12 âzalık kazandılar. Ve gün geçtikçe çoğaldıklarını, büyüdüklerini gösterdiler.

Belçika faşistleri kendilerine "Rex,, istler derler.

Rexistlerin hedefi Belçika, Holanda, Lüksenburg ve Isviçreyi en sıkı bağlarla bağlamak ve bu suretle dost ve kardeş devletlerden kuvvetli bir kitle vücuda getirmektir.

Rexistlerin iç siyasaları, bütün siyasî fırkaları kaldırmak olduğu için katolikler, liberaller ve işçiler bunlara karşı birleşmiş ve şimdiki temerküz hükûmetini vücuda getirmişlerdir. Raxistler bunlara galebe çalacaklarına inanıyorlar.

Rexistler yakın zamana kadar Belçikanın fransızca konuşan ülkelerine dayandıkları halde son günlerde Flemanlarla da birleştiler.

Vaziyet Belçikada bu yüzden mühim mücadelelerin vuku bulacağını gösteriyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

BİRKAÇ SATIRLA

Maarif nazırı Tevfik Kut bugün şehrimize gelecektir.

*

Belediye, çöp meselesi hakkındaki raporunu Dahiliye Vekâletine göndermiştir.

*

Taksim ile Boğaziçi arasında işliyen otobüsler, Dağcılık klübünün yanındaki sokakta duracaklardır.

*

Trakya Umumî Müfettişi General Kâzım Dirik dün Edirneden şehrimize gelmiştir.

SON HABER

italya ve Almanya Küçük itilâf ile de Anlaşacakmış

Kont Ciyano ve Alman Hariciye Nazırı Fon Nöyrat Berlinde ilk telâki anında

Berlin, 26 (A.A.) — Bugünkü sabah gazeteleri, Alman - Italyan görüşmelerinin neticeleri hakkında geniş tafsilâtta bulunmaktadırlar.

Folkişer Beobahter gazetesi diyor ki: Alman ve Italyan devlet adamları eski blokların yerine yeni bir blok dikmek ve yahut iddia edildiği gibi mevcut bir koalisyona karşı diğer bir koalisyon vücude getirmek için değil, menfaatlerini biribirine uydurmak ve suitefehhümleri bertaraf etmek için çalışmışlardır.,,

Berliner Montagspost gazetesi, mülâkatın bazı devletlerin her vasıta ile karıştırmaya çalıştıkları havayi tasfiye edeceği kanaatindedir. Diyor ki:

"Almanya ve Italyanın bünyeleri birbirine benzediği için, mütekabil dış siyasalarının hedeflerinde de dost ça iştirak vardır. Bu siyasaların a- ...barışına hizmet etmektir.,,

Düseldorfer Mahrihten gazetesi diyor ki: "Almanya ve Italya, dünya barışının süngüye değil, ulusların karşılıklı hürmetlerine dayandığını bir kere daha isbat etmişlerdir. Bu fikir herkes tarafından teslim edildiği takdirde, dünyanın kat'î müsalemeti temin edilmiş olacaktır.,,

Fransız gazetelerinin düşünceleri

Paris, 26 (A.A.) — Almanya - Italya görüşmelerinin neticesi hakkında geniş tefsiratta bulunan sabah gazeteleri de Berlin ve Münihte Fransayı endişeye düşürecek hiçbir karar verilmediği kanaatini göstermektedirler.

Jour gazetesine göre, Almanya ve Italyanın birleşmesi mühim bir süel âmil ihdas edecektir. Iki memleket, tecerrüde mukavemet edebilmek için ekonomik alanda da bir dereceye kadar birbirlerini tamamlıyabileceklerdir. Bununla beraber, müzakereler, hiçbir suretle, beynelmilel görüşmeler imkânını kesmemiştir.

Popüler gazetessi, bilhassa Kont Ciyano'nun Bolşevizm hakkındaki beyanatı hakkında tefsiratta bulunarak bunu bir manevra olarak telâkki etmektedir.

Echo de Paris, diyor ki: Istikbal, Alman - Italyan itilâfının temayül - lerde bir nebze tekarüp hududu ile risine gidip gitmediğini gösterecektir.,,

Son konuşmalar ve Küçük İtilâf

Roma, 26 (A.A.) — Havas ajansının bildirdiğine göre, Ciyano ve Nöyrat mülâkatı esnasında küçük antant ile teşriki mesai etmenin iyi olacağı keyfiyeti üzerinde mutabık kalmışlardır.

Çekoslovakyanın Berlin elçisinin birdenbire Praga gitmesi, bu haberle alâkadar görülmektedir. 9 terinisanide Viyanada toplanması evvelce kararlaştırılmış olan Italya-Avusturya-Macaristan konferansı, daha tam bir surette ihzarat için kânunuevvele tehir edilmiştir.

İtalyan gazeteleri, Yugoslavyanın Italyan imparatorluğunu tanımaya niyeti olduğu hakkında Londradan gelen haberleri nesretmektedirler.

Cümhurreisinin Kabul törenine iştirak edecekler

Ankara, 26 (A.A.) — Ahiren ittihaz edilen karara göre, Cümhuriyet bayramı münasebetiyle Reisicumhur tarafından Büyük Millet Meclisinde icra edilecek kabul törenine dereceleri aşağıda yazılı memurlar iştirak edebileceklerdir:

1 — Beşinci dereceye kadar (dahil) maaşlı devlet memurları.

2 — A serisine muadil maaşta olup bilfiil müdürü umumî — teadül derecesi 4 — veya bilfiil müstakil müdür — teadül derecesi 5 — vazifesini veya mafevk vazifeyi ifa eden ücretli memurları.

3 — Doğrudan doğruya umumî bütçeden maaş almıyan ve şimdiye kadar teşrifata dahil addedilen sair müesseseler ve emsali için de bunlardan en yüksek dereceden üç zat.

Romanya Kralının Prag Seyahati

Hariciye Nazırı Antonesko da Ankarayı Ziyaret Edecek

Sofya, 26 (Muhabirimiz telefon - la bildirdi) — Romanya Kralının Prag seyahatine ehemmiyet atfedilmektedir. Kral, Çekoslovakya milli bayramında hazır bulunacaktır. Romanya Hariciye Nazırı M. Antonesko da Kralla beraber Prag'a gidecek ve bu seyahatten sonra Teşrinisaninin ilk gününde Varşovayı ziyaret edecektir.

M. Antonesko, Varşova seyahatinden döndükten sonra Ankarayı ziyaret edecektir. Ziyaret, beş gün sürecektir.

Elişleri Sergisi

Ankara, 26 (TAN) — Elişleri sergisinin bütün hazırlıkları tamamlanmıştır. Sergi, çarşamba günü saat 17 de Başvekil Ismet Inönü tarafından açılacaktır.

Serginin amelî neticelerini tetkik etmek üzere 12 Teşrinisanide küçük san'atlar mümessillerinden mürekkep bir Küçük San'atlar Kongresi toplanacaktır.

Donanmamıza karşı

Ankara, 26 (TAN) — Dahiliye Vekâleti limanlarımıza uğrıyan Türk harp gemilerine karşı merasim ve teşrifatı bahriye talimatnamesinin dikatle tatbik edilmesini tamim etmiştir.

KÜÇÜK HARİCÎ HABERLER

Çinden gelen haberlere göre, bir çarpışmada komünistler mağlûbiyete uğramışlardır.

* *

Çinde Hopey valisi General Yang Gung Taya bir suikast yapılarak öldürülmüştür.

* *

Avusturya Hariciye Nazırı M. Şmit Peşteye gitmiştir. Yarın Viyanaya dönecektir.

* *

Mısırda tavattun etmiş olan Yunan zenginlerinden Sarpakis Yunan hava kuvvetine iki tayyare hediye etmiştir.

* *

Londra, 26 (A.A.) — Almanya'nın yeni Londra büyük elçisi Ribbentrop bugün buraya gelmiştir.

* *

Pazar günü tevkif edilen Belçika faşistleri reisi Degrel ve arkadaşları tahliye edilmişlerdir.

General Metaksasın Yeni Nutku

"Türklere Karşı Bu Saygı ve Dostluk Devam Edecektir,, Dedi

Atina, 26 — Selânikte büyük tezahüratla karşılanmıştır. Bundan sonra da kurtuluş tezahüratı başlamıştır. Belediye reisi Başvekile hitap eden bir nutkunda, halkın, memleket kurtarıcısı Başvekili aralarında görmekle büyük bir sevinç duyduğunu söylemiştir. Musevi hahambaşısı da Başvekile, Musevilerin hükûmete sadakatlerini teyit etmiştir. Saat beşte 150 bin kişi önünde bir nutuk söyliyen Başvekil General Metaksas hükûmetin programını anlatmış, Yunanistanın Balkan ittifakına bağlılığını teyit etmiş ve şunları ilâve etmiştir:

"— O zaman karşılaştığımız ordu dünyanın en kıymetli, en kahraman ordusuydu. Böyle bir ordu ile karşılaşmak Yunan ordusu için daimî bir şereftir. O zaman biribirimize karşı duyduğumuz karşılıklı hürmet bizi eski hasımlarımızla samimî dost yapmıştır. Ege denizi durdukça ve biz bir kıyıda, onlar karşı kıyıda bulundukça Türklere karşı bu saygı ve dostluk devam edecektir.,,

Istilâyı Kimler Tanıyacak ?

Londra, 26 (A.A.) — Daily Herald gazetesi, Avusturya, Macaristan, Portekiz ile bazı Cenubî Amerikası Devletlerinin de, Almanya örneğini takip ederek, pek yakında Italyanın Habeşistandaki hakimiyetini tanıyacaklarını bildirmektedir.

Ticaret Mukavele'eri

Ankara, 26 (TAN muhabirinden) — Yugoslavya ile yaptığımız yeni Ticaret ve Kliring mukavelenamesi şu günlerde imzalanacaktır. Holanda ile de yeni bir ticaret anlaşmasının müzakeresine başlanmak üzeredir.

4604 köyde

Ankara, 26 (TAN) — Yaz aylarında 4604 köyde tahrir yapılmış ve 2,088,370 parça erazinin tahriri ikmal edilmiştir.

YUGOSLAVYA İNTİBALARI

Doktor Stoyadinoviç bir "Tahakkuk ettirici,, dir

RÖPORTAJ

ANATOL DE MONZİE

Eski Fransa Milli Terbiye Nazırı

Belgrat, (Teşrinievvel) — Venedikte bir kaç saatlik bir tevakkuftan sonra, gün batana kadar İtalyanın kıt buğdayını tamamlıyacak olan Venesyanın geniş mısır tarlaları arasında ilerliyoruz.

Rejimin, en az meraklılar için bile fazla standardize, fazla senkronize gazetelerinde küçücük bir havadis okuyorum:

"Ilâhiyat tahsil eden bir Habeş talebe, Yugoslavyada oturan yegâne Habeş, Belgrattaki Italya sefaretine giderek, Italya kralı ve Habeş imparatoruna ferden metbuiyetini bildirmiş.,,

Zannedersem yeni sefirimiz M. de Saint - Quentin de itimatnamesini, Italya kralına bu şekilde verecek.

Doğrusu, Romada, Roma ve Adisababadan gayri bir şeyden bahsetmiyorlar. Sadece teferruat kabilinden ve son matbuat anlaşmalarından mütevellit nezaket kaidelerine uymak için de Berlinden ve nadiren de Paristen, o da, bazı nahoş sözleri kayıt veya rejimden rejime cevap vermek üzere bahsediyorlar. Fakat ne Moskovadan, ne Belgrattan bir tek bahis yok.

Bununla beraber, bir gün evvel imzalanmış olan bir ticaret anlaşması, hiç olmazsa muvakkaten, sulh yollarında biribirlerini gözetlemekten bir an hali kalmamış bu iki somurtkan komşu arasını biraz yaklaştırmıştır. Bu anlaşma Yugoslavya lehindedir. Cenevre zecri tedbirleri yüzünden en iyi müşterisi olan Italyadan kaybettiğinin yüzde ellisini yeniden temin etmiş oluyor.

Zecri tedbirler Tuna devletlerine pahalıya mal olmuştur. Bu, Yugoslavyaya 392 milyon dinarlık zarar vermiştir. Yugoslavya, köylü bir millete yakışır bir şekilde hesaplarını iyi tutmaktadır. Ingiltere de bu zarara karşı bazı tazminat verdi. Fakat Fransadan şikâyet olunuyor, zira, ancak, kontenjana 11 beygir ilâve etmiş.

Bu malûmatı bana, hemen gelir gelmez anlattılar. Zira bütün Yugoslavya ekonomi işlerine çok dikkatlidir. Yugoslavya, sade lâfla tediye edilmeği istemiyor ve münevverlerine, bu canlı realizmi tatmin etmesini bilmediğimiz zamanlar, çok zeki buluşlarla, fakat ekseriya acı nükteler yapmak hakkını bırakıyor.

Tahakkuk ettirici

Başvekil Mösyö Stoyadinoviç bir realisttir ve ayni zamanda bir "tahakkuk ettirici,, dir. Birkaç defa maliye nazırı olan Başvekil, iktidar mevkiinde, daima başarıcı olmuştur ve Alfred Capus'un dediği gibi, "talih,, denilen esaslı meziyete sahiptir. Yugoslavyanın bugünkü ekonomisinde talihi vardır. Sovyet Rusya da dahil olduğu halde Avrupanın buğdaya ihtiyacı vardır. Fakat Yugoslavyada o kadar fazla buğday vardır ki, satış iyi şartlar içinde olursa dinarı kıymetinden düşürmeye lüzum yoktur. Yugoslavyanın 60.000 vagon buğday ve 222.000 vagon mısır ihraç etmek kabiliyeti olduğu tahmin ediliyor.

Almanya, Tuna piyasalarından alış veriş yapmasını biliyor. 933 ten 936 ya kadar, bu piyasalarda Almanyanın iş hacmi yüzde 120 nisbetinde arttı. Buna mukabil, Alman ticaretinin artması yüzde yirmiyi geçmiyordu.

Fransadan bir şikâyet

Fransa ise, satın aldığından fazla satıyor. Ihracatçılarımız, klering yoluyla paralarını alabilmek için iki sene beklemek lüzumundan şikâyet ediyorlar. Belgrat dostlarımız ise, dostlarla aktif diğerleriyle pasif olan ticaret müvazenemizden acı acı bahsetmekten geri durmuyorlar.

Söylediklerine göre, biz uzaktan ve zaman zaman sevmesini biliyoruz. Artık kendilerinin Garp mücadelelerinde kullanılmaktan başka bir şeye yaramaz muharip bir millet olarak telâkki edimelerine güçlükle tahammül eden bu milletin arzusuna nazaran muhabbetimiz ebedîdir ve fazla askerîdir.

Fransa - Yugoslavya

Bazılarının yaptıkları gibi, Karacorceviç'lerin, Obrenoviç'lerin Almanları tercih etmek fikirlerine döndüklerine dair acele bir hüküm vermek doğru değildir. Eski Sırbistanın Fransız temayülü değişmemiştir. Bizim hürriyetlerimize bağlı olan muhalefet demokratları nezdinde Fransaya ait her şey kıymetini muhafaza etmektedir, hattâ, düşüncelerine Londrada bir kisve veren naip Prens Paul'ün Leon Blum ile temasları olan, fakat serbest mübadele düşturlarını daha ziyade Yves Guyet'ten alan başvekil ve bizim vatandaşların müsavatçı zevklerine ve hareket tarzlarının aynına sahip idareciler de bu şekilde düşünmektedirler.

Üç yıldız

Mevcut 80 Fransız dostları cemiyeti, moda geçmemiş dostlukları sinelerinde ısıtmaktadır. Bugün, De Jouvenel ile Romada teşriki mesai eden elçimiz M. de Dampierre, görünüşte belki pek muhteşem bir elçiliğin kapılarını dostluk yarışma açarak sade bir şekilde buna muvaffak oldu.

Elçilik binasının cephesinde, yaldızları düşmüş üç temsili heykel vardır. Hürriyet, müsavat ve uhüvveti temsil eden bu heykeller için, kurnaz Belgrat, şöyle bir iddiada bulunuyor:

"Bidayette çok yaldız vardı, şimdi ise kâfi derecede yok.,,

Bu istihzadan bir ders çıkarmak lâzımdır. Hakikatlere, bize, göründüğümüzden daha az büyük olarak kıymet veriyorlar ve zanneder gibi göründüğümüzden daha az küçük olarak biribirimize kıymet veriyoruz.

Nihaî kadro

Hırvatistana dair hiç telmih yok! Artık parlâmentoda hiç bir şey olmıyan Maçek, Hırvatistandaki şöhretini idare etmekte serbesttir. Belediye daireleri için serbest intihap yapılacağı bildiriliyor. Fakat demokratlar bu iyi habere inanmıyorlar. Burada faşizm yok! Otorite başka şekiller alıyor. Bu farktan demokrasinin ne kazanıp, ne kaybettiğini aramak bana düşmez. Bu genç devlet, nihaî kadrosunu aramakta devam ediyor. Hem nihayet bu millet henüz 60 yaşındadır ve her türlü büyüklük ümitleri besliyebilir. Şimdilik bir harp endişesi yok.

O çok sarih cümlesi ve bir toprak çocuğuna ait doğrudan doğruya soruş tarziyle M. Stoyadinoviç bana:

— Yakında bir harp olacağı korkusunda ne diye israr ediyorsunuz?

Diyor. Gözlerim bir an Reinere — Nathalie sokağının şimdi bir mahalle sineması olan ve vaktile, 1914 te dünya harbini ilân etmiş olan meclisin oturduğu eski bir eve dalıyor.

Gümrük tayinleri

Ankara, 26 (TAN) — Mersin Gümrük Başmüdürü Sıddık başmüfettişliğe, Mersin gümrük müdürlüğüne de başmüfettişlerden Ali Kemal tayin edildiler.

FELEK

Bir Karasineğin Kuvveti

Bugünlerde kendisinden en çok bahsedilen iki kişi var. Birisi karasinek, diğeri General Franko. Doğruyu söylemek lâzım gelirse bunlar arasında benzeyişler de çok.

Karasinek çörçöpe konar. İspanyalı general de harabelere konuyor. Karasinek çok inatçıdır. General de ondan az inatçı değil. Karasinek (kış!) dersiniz, gider, yine gelir. Frankonun kuvvetleri de (Oviedo) - dan bir kalkıyor, bir konuyor. Lâkin bunlardan hangisi daha kuvvetlidir diye düşünürseniz hiç tereddüt etmeyiniz: Karasinek üstündür. Neden bu hükmü verdiğimi şimdi size anlatacağım. Yalnız onu anlatmadan evvel bir ufak itirafta bulunacağım: Gerçi Şişli ve Maçka taraflarında Karasinek çoğaldı amma, şehrin diğer taraflarındaki Karasinek kesafeti pek fazla değil. Yaz sonu artık ölmiye hazırlanan karasineklerde müz'iç bir halsizlik ve yapışkanlık hâsıl oldu - ğundan evvelce insan yaklaşmasiyle kaçarken şimdi olduğu yerde kalıyor ve adamın gözüne çok görünüyor.

Ötede beride:

— Karasinek hücumu! Lâfı da işidilince sanıyoruz ki bütün İstanbul karasinekle örtüldü.Halbuki; a benim sevgili okuyucularım, biz bu mübareğin hiç eksikliğini gördük mü? Haydi şimdi Mecidiyeköyüne çöp döküldü de ondan oldu diyelim. Eskiden şehrin ötesinde berisindeki viraneler birer çöplük halindeydi. Neden o zaman şehri karasinek basmadı?!.

Bu karasinek mevzuu da bir sinek kâğıdı oldu. Kim üstüne konsa yapışıp kalıyor .

Şimdi bu ufak parantezden sonra geliyorum sineğin kuvvetini gösteren hâdiseye.

Dün genç bir doktor arkadaş bir tecrübe yaptı. Bir karasinek tuttuk. Bir bardak suyun içine attık ve ağzını kapadık. Bir saat suda kaldı ve tabiî öldü. Karasineğin leşini çıkardık. Islak ıslak bir güzeşli yere koyduk. İki dakika sonra dirildi ve uçtu .

İsterseniz siz de tecrübe ediniz.

Eh! Böyle öldükten sonra dirilen içimizde Mesihten - o da bir rivayete göre - başka kimse var mı ?. .

Benim gözüm korktu doğrusu..

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

"Açık Söz,, (24-10-1936), "akalliyetler,, fertlerine sokakta ve umumî mahallerde olsun türkçe konuşmalarını tenbih ederken diyor ki:

Fakat maalesef gösterilen müsamahadan ve biraz da aramıza karışmak korkusu ve inadından olacak içimizde yaşıyan, her fırsatta bizden olduklarını tekrar eden vatandaşlarımız kendi lisanlarını kullanmakta ve türkçeye saygısızlık diyebileceğimiz bir ihmalkârlık göstermekte devam ediyorlar.

"Karışmak korkusu ve inadı,, değil, "karışmak korkusu ve karışmamak inadı,, demek istenilmiş olsa gerek. Cümlenin aydınlanması için de şu şekli alması lâzım: "Fakat, her fırsatta bizden olduklarını tekrar eden vatandaşlarımız, gösterilen müsamahadan ve biraz da aramıza karışmak korkusu veya karışmamak inadından olacak, kendi lisanlarını kullanmakta ve türkçeye saygısızlık diyebileceğimiz bir ihmalkârlık göstermekte devam etmektedirler.,,

Yazının sonlarına doğru da şu cümle var:

Biz şimdi vatandaşlardan türkçe konuşmağa karar vermelerini ve bu kararlarının güzel nümunelerini bize göstermelerini istiyoruz.

"Kararın nümunesi,, ne demek?

"Açık Söz,, muharririnin tenbihi çok yerinde, ama kendisi de dilini öğrensin.

*

Billûr gibi bir ses, uzaklardan, çok uzaklardan, bir başka iklimin havasını getirir gibi ruhlara işliyerek, içe damla damla akarak, kâh coşarak, kâh inliyerek süzülüp gidiyor. — Kandemir, Cumhuriyet, 24. 10. 1936

Bu kadar şairleşmek iyi değil; bakın, sonra insan kelimelerin manasını unutup "iklimin havası,, ndan bahsediyor.

Ahfeş

Yalan yere yemin eden memurların vaziyeti

Ankara, 26 (Tan muhabirinden) — Yalan yere yemin ettikleri için altı ay hapse mahkûm olan memurlara tekrar memuriyet verilip verilemiyeceğini tayin için hükûmetçe memurin kanununun bazı maddelerinin tefsirine lüzum görülmüş ve Millet Meclisine müracaat edilmiştir .

ANKARA Anonim Türk Sigorta Şirketi

Sigorta tekniğinin modern esasları üzerine kurulmuş en kuvvetli finansal gruplara istinad eden millî bir sigorta şirketidir
İstanbul Yeni Postane karşısında Büyük Kınacıyan Han. Telefon 24294
Sigortaya aid her müşkiliniz hakkında şubelerinden meccanen malûmat alabilirsiniz.

Mahkemelerde

YAPI YERİNDEKİ DEMİRLERİ BİRER BİRER AŞIRIYORMUŞ

Jandarma meşhut suçlara bakan dördüncü asliye ceza mahkemesine dün pejmürde kıyafetli bir adam çıkardı. Beş defa hapishaneye girip çıkan bu adamın adı Hüsnü idi. Davacısı Rebiî şikâyetini anlatmıya başladı:

— Ben Cağaloğlunda Emniyet Sandığı sokağında bir apartıman yaptırıyorum. Son zamanlarda yapı yerinden demirlerin yok olduğunu gördüm. Dün gece Reşadı Bekçi bıraktım. Ben de evde bekledim. Sabaha yakın Hüsnü tahtaperdeden içeriye atlamış. çalacağı demirleri duvara dayamış ve bir uçlarını da sokağa çıkarmış. Reşat bunları adım adım takip etmiş. Tam demirler sırtında iken yakalamıya karar vermiş. Hüsnü dışarıya çıkmış. Tahtarevalli gibi hazırladığı demirleri sokağa alırken hemen üstüne atılmış. Fakat Hüsnü kaçmış. Bir aralık derinden ve boğuk bir ses işittim:

— Rebii, Rebii, yetiş ölüyorum, diyordu. Ben kendimi sokağa dar attım. Baktım, Hüsnü, bizim bekçi Reşadın gırtlağına sarılmış öldürüyor. Beni görünce kaçmak istedi. Düdük çaldım. Halkevinin köşesindeki polis ve bekçi yetiştiler. Kendisini yakaladık.

Hüsnü suçlarını poliste itiraf ettiği halde mahkemede herşeyi inkâr ediyordu. Rebii, Hüsnünün ayaklarını işaret ederek:

— Bay hâkim, bakınız, Hüsnü huzurunuza çorapla çıkmıştır. Ayakkapları yok.. Polis onu müddeiumumiliğe getirirken bizim arsanın yanından geçtik... Gece ayakkaplarımı şurada bırakmıştım, alalım diyordu Ayakkaplarını aradık Bulamadık. Bu da mı yalan.. dedi. Hüsnüyü getiren polis, davacıyı teyit etti.

Mahkeme müzakereye çekildikten sonra Hüsnüyü üç ay hapse mahkûm etti. Sabıkası olduğu için cezasını 45 güne çıkardı.

Hüsnü hapishaneye giderken yanındakilere dert yanıyordu :

— Üstelik ayakkabıyı da verdik?

Meşhut suçlar müddeiumumîleri

Dün Beykoz, Yeniköy, Eyüp ve Kadıköy meşhut suçlar mahkemeleri de faaliyete geçmiştir. Dün İstanbul müddeiumumiliğine ancak dokuz hâdise gelmiştir .

BEYOGLU NOTERININ MUHAKEMESİ

Dün ağır ceza mahkemesinde ihtilâs yaptığı iddiasiyle tevkif edilen Beyoğlu birinci noteri Salâhaddinin muhakemesine devam edildi. İddiaya göre Salâhaddin (27027) lira 94 kuruşluk belediye ve (3) bin liralık ta harç pulunu zimmetine geçirmişti. Mahkeme dün evvelce dinlenen dört ehli vukufu tekrar şahit olarak dinledi. Altıncı noterlik başkâtibi, reisin suallerine şöyle cevap verdi:

— Biz belediyelerden getirtilen kayıtlarla resmî defteri tetkik ettik. Noterliklerde diğer harç pulları gibi belediye pullarını tesbit eden defterler yoktur. Bazı noterler bu pullara verdikleri paraları topyekûn olarak hususî defterlerine kaydederler. Sonra noterlerin kendi mensup oldukları belediye veznelerinden pul almaları hakkında bir mecburiyet de yoktur. Hattâ bir aralık sabahları çantalı belediye memurları noterlere uğrayarak istedikleri kadar pul satarlar ve parasını alırlardı. Bunlar için yalnız tek yapraklı bir talepname verilirdi. Adliye müfettişlerinin teftişleri sonunda belediye noterliklere bir tamim gönderdi:

"Bir hazirandan itibaren noterlerin yalnız kendi mensup oldukları dairei belediye veznelerinden dipkoçanlı irsaliyelerle pul alabileceklerini,, bildirdi. Bu tamimden belediyenin pul hesapları içinden çıkamadığı anlaşılıyordu. Bundan sonra 4 cü noter baş kâtibi ve diğer iki şahit te dinlendi.

Onlar da ayni şekilde şahadette bulundular. Suçlu Salâhaddin belediyenin gönderdiği bu tamimin tasdikli bir suretini mahkemeye verdi. Mahkeme diğer şahitlerin çağırılması ve iddianın yapılması için davayı başka bir güne talik etti .

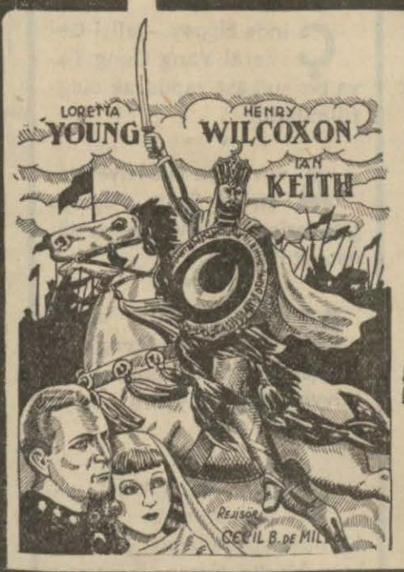

Sinemanın BİR MUCİZESİ 25 senede YAPILAN EN MUAZZAM - EN GÜZEL ve ŞAHESERLERİN ŞAHESERİ

EHLİ SALİP MUHAREBELERİ

2 devre 16 kısım bir defada

Cümhuriyet Bayramı şerefine, yarın matinelerden itibaren

TÜRKÇE SÖZLÜ KOPYASI FRANSIZCA KOPYASI

İPEK Sinemasında MELEK Sinemasında

Dikkat: Filmin uzunluğundan dolayı seanslar saat 2—4,15—6,30 ve 9 dadır.

EHLİ SALİP MUHAREBELERİ İZMİR'de ELHAMRA Sinemasında Cümhuriyet Bayramında

Büyük Türk illüzyonist ve manyetizmacısı

Pr. Zati Sungur

Kısa bir müddet devamı edecek olan kış temsillerine

MAKSİM *Tiyatrosunda*

görülmemiş bir alkış ve takdir toplıyarak

YENİ ŞAYANI HAYRET NUMARALARLA devam ediyor.

Bu fevkalâde programı yalnız: 100, 60, 40 kuruşluk bir bilet ALARAK GÖREBİLİRSİNİZ.

İÇERDE AYRICA KONSUMASYON YOKTUR.

Fevkalâde iki saat geçirmek istiyorsanız hemen MAKSİM'e koşunuz.

Her akşam saat 21 de suvare, Cumartesi, Pazar ve Cümhuriyet bayramı günleri saat 17 de matine.

Yarınki matinelerden itibaren

SÜMER *SİNEMASI*

Cümhuriyet Bayramı şerefine

Taras Bulba

Muhteşem ve muazzam filmini takdim ediyor.

Baş rolde HARRY BAUR

Her zamandan daha kuvvetli ve daha dahiyane oynayor.

Sahne arkadaşları: En mükemmel çift artist

DANİELLE DARRİEUX ve JEAN PİERRE AUMONT

Kazaklar hayatına ait cazip ve ihtiraslı bir macera olup seyircileri, büyük gökyüzünün altında cereyan eden bir harp sergüzeşti arasında enfes bir aşk macerasına doğru sürükliyecektir. Suvareleriniz için yerlerinizi evvelden aldırınız. Telefon: 42851

Bugün ve bu akşam iki Yavrucuk Filmlerinin son seansları.

TEPEBAŞI DRAM KISMI

Bugün akşam saat 20,30 da BİR KADININ HAYATI

FRANSIZ TIYATROSU OPERET KISMI

Yarın gündüz saat 14 de Çocuk Tiyatrosu FATMACIK, akşam saat 20,30 da DUDAKLARIN

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

YEMEK LİSTESİ

Hafif yemekler — Lüfer iskarası, etli fasulye, elma kompostosu .

Ağır yemekler — Tavuk kızartması pilâvlı, patlıcan karnıyarık, aşure.

Yarın matinelerden itibaren

SARAY ve SAKARYA

Sinemalarında birden

CHARLİE CHAPLİN (ŞARLO) nun

Bütün dünyaya yaydığı kahkaha tufanı...
Mütemadî ve fasılasız gülmek kaynağı...

ASRÎ ZAMANLAR

Şarlo'nun 4 senedenberi çevirdiği tam mevzulu 11 kısımlık film. *Son şaheseri.*

Gece Yarısı

No. 79

Mahmut YESARI

nan, kümeste tüneyen ıslak tavuklar gibi, hepsi tiyatroya dolarlardı. Hele, basık tavanlı; hırdavat, moloz ambarından farkı olmıyan sahne altı, bir arı kovanı gibi uğultularla dolar, boşalırdı. Kahve ocağının önü ile sokağa açılan arka kapı, bir karınca yuvası ağzı gibi, hiç te durmadan işlerdi.

Tiyatrodaki bu sessizlik, bir "tehlike işareti,, idi. Tiyatro, büsbütün boş sayılmazdı. Yirmiye yakın insan vardı. Başka zamanlarda, iki kişi, hattâ tek kişi, bu koca salonu, yüksek tavanlı sahneyi, kolisleri, kahkahalarla, şarkı sesleri ile çınçın öttürürdü.

Sessizliğin insanların çokluğile, azlığile bir alâkası olmadığını, Bilâl, biliyordu. Biribirine küfür ederler, bağırır, çağırırlar; döğüşürlerdi. Fakat bu gürültü, patırtılara fazla aldırış eden olmazdı. Biraz ileriye götürülen el şakaları, ağız dalaşmaları, araya girenlerin yardımı, ısrarı ile, "altmış altıya bağlanır", iki taraf ta yatıştırılır ve nihayet barıştırılırdı.

Bilâl, cebinden bir kâğıt çıkardı, okuyor gibi yapıyor; vaziyeti, daha iyi anlamak istiyordu.

Filor'un sözlerinden, Sun'ullahla Fofo arasında çıkmış bir hâdise sanmıştı. Sun'ullahın Iclâlle evlenmesinden sonra, hergün böyle bir hâdise beklenebilirdi.

Kulisteki sessizliği de buna vermişti. Fofo ile iyi ve uzun konuşmak için, Sun'ullah, baletleri savmış olabilirdi.

Fakat parterdeki hava, sinsi mırıltılar, Bilâlin içini ezmeye başlamıştı:

— Ne var?

Bu, hepsini, "heyet" i, "kumpanya" yı, "bütün arkadaşları" alâkadar eden bir "hâdise", bir "mesele" olacaktı.

Sun'ullaha sormak faydasızdı; o, Fofoya dert anlatmaya uğraşıyordu. Bilâl, elindeki kâğıdı evirip çeviriyor; göz ucile alaca karanlıkta oturan küçük grupları gözetliyordu. Onlar, gizli gizli neler konuşuyorlardı? Herkes, kendi başının çaresini mi düşünmeye başlamıştı?

Bilâl, bir şeye daha şaşmaktan kendini alamadı. O, kulisten çıkmış, sahnede görünmüş; rampta bir müddet durduktan sonra, partere inmişti. Karanlıkta oturanlar, onu, görmemişler miydi? Başka zaman olsa, hepsi daha uzaktan bağırırlar, sıçrarlar, yalnız seslerile değil, ellerile de çağırırlardı.

Şimdi, Bilâli görmemişlerdi sanki?

Bilâl, elindeki kâğıdı tekrar cebine koydu:

— Burada, kazık gibi durmakla olmaz. Bakalım, fuvayyede kimler var? Anlıyamazsam, meraktan çatlarım.

Yürüyecekti, birden durdu, gene hıçkırık sesi duymuştu:

— Kim bu ağlıyan?

Kulak kabarattı; bu, ağlama hıçkırışma da benzemiyordu. Uzun bir soluktan sonra hıçkırıyordu.

Bilâl, sağ elinin baş ve orta parmaklarını biribirine vurarak çıtlattı:

— Tuu.. Hay Allah müstahakını versin... Sabahatin anası!.. Böyle hıçkırık tutmuş gibi konuşan odur.

Onu tanıyışına, ne sevindi, ne de canı sıkıldı:

— Lâfa tutulmadan fuvayyeye geçeyim. Bakalım, orada kimler var? Muhakkak birkaç kişiye rastlarım.

Sabahatin anasının oturduğu tarafa yaklaşırken, onun yanındakileri de tanıdı. Biri ,'balet" lerden "avukat" diye takıldıkları zayıf, azmesmer kızın anası; öbürü de Bilâlin pek iyi tanımadığı yaşlı bir kadındı.

Bilâl, elile selâm sarkıttı, yürüyordu; Sabahatin anasının sesini duyarak döndü:

— Bilâl Bey, Sun'ullah Beyi gördünüz mü?

— Hayır. Ne vardı?

Sabahatin anası yerinden kalktı, Bilâle yaklaştı:

— Sun'ullah Bey...

Hıçkırdı:

— Şimdi, burada...

Bilâl, başını salladı:

— Evet, içerde...

Yaşlı kadın, hıçkırdı:

— Fofo ile konuşuyor...

Bilâl, kızmıştı:

— Hıçkırmadan söyle...

Sabahatin anası, koynundan bir teneke paket çıkardı, açtı, içinden incecik bir cigara aldı, dudağının ucuna iliştirdikten sonra, paketi tekrar koynuna koydu. Bilâl, gözlerini açmış bakıyordu; küfreder gibi dudaklarını kımıldattı:

— Olur kadın değilsin, be! Hıçkıra hıçkıra konuşuyor; bu da yetişmiyormuş gibi, cigara içecek, öksürükten boğulacak!

Yaşlı kadın, hıçkıra hıçkıra güldü; sonra uzun, geniş bir soluk aldı; bir kibritle cigarasını yaktı:

— Bu cigara, boru çiçeğindendir.. Göğsüm için içiyorum.

Bilâl de rahat bir soluk almıştı:

— Sun'ullah Beyi ne yapacaksın? Seni, Mevlût mu, Sabahat mi gördü buraya?

Yaşlı kadın, boru çiçeği cigarasını, dudaklarının ucile şurup tadar gibi, yudum yudum çekiyordu:

— Mevlûdu da, Sabahati de ben burada arıyorum.

Bilâl, meraka düşmüştü:

— Onlar, apartmanlarında yok mu?

Yaşlı kadın, başını geri itti:

— Erkenden çıkmışlar...

Bilâl, Sabahatin anasına baktı, gözlerini kapadı, açtı:

— Bir kahve içersin değil mi?

Yaşlı kadın gülümsedi:

— Hastaya çorba sorulur mu?

Bilâl, onu kolundan tuttu, fuvayyeye götürdü; içinden:

— Havadis, bunda galiba? diyordu.

Fuvayyedeki büfenin yanındaki koltuklara oturdular. Bilâl, elleri pantalonunun ceplerinde; başı, göğsüne düşmüş; ıslak hindiler gibi, pis pis düşünerek dolaşan garsona seslendi:

— Yorgo.. Bana bir çay.. Hanıma da bir kahve...

Yorgo, başını salladı, yürürken, Sabahatin anası arkasından bağırdı

— Kahvesi de, şekeri de karar olsun!

Bilâl, "içerlemiş gibi", baktı:

— Boşuna nefes tüketmekten ne zevk alırsınız bilmem.

Yaşlı kadın, şaşırmıştı:

— Neden?

— Oyle ya... Sen, nekadar söylesen, kahveci, gene bildiğini okur... Ya şekerli, ya sade... Obür yanına hiç bakma artık... Kahvesi az, şekeri bol... Bir kere garson, söylemeye unutur... Unutmasa bile, üşenir... Soğuktan, baksana, canımdan bezmiş!

Ve eğilerek sordu:

— Sen, Mevlûdun apartmanına uğradın mı?

— Uğradım. Ikisi de, erkenden çıkmışlar...

— Nereye gitmişler? Kapıcıya haber bırakmamışlar mı?

Yaşlı kadın, hıçkırdı:

— Yok... Bırakmamışlar...

Bilâl, bir şey söyliyecekti, dislerini sıktı:

— Sen, neye aradın?

Sabahatin anası, tekrar hıçkırdı:

— Gece, bana uğramışlardı

Bilâl, dayanamadı, bağırdı:

— Hıçkırmadan söyle...

Yaşlı kadın, korkmuş gibi durdu:

— A! Ne yapayım, elimde mi?..

— Peki, peki, söyle.

— Dün gece, geç vakit, hattâ sabaha karşıydı, bana uğradılar.

— Mevlûtla Sabahat?..

— Evet.

— Yanlarında başkaları var mıydı?

Yaşlı kadın, omuzlarını kaldırdı:

[Arkası var]

TAN
Gündelik gazete
Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün Meseleleri

Faşizm taarruza geçti

Avrupada siyasi bir harp var.

Bu siyasi harpte faşizm ile sosyalizm biribirine karşı cephe almış, çarpışıyorlar.

Son zamanlarda birkaç muvaffakıyet kazanan faşizm cephesi şimdi taarruza geçmiş bulunuyor. Berlinde iki faşist memleketin muhtelif siyasi erkânıharpleri toplandılar. Yeni taarruz plânlarını hazırladılar ve derhal harekete geçmeye karar verdiler.

Ispanyada faşist asiler Madridi işgal eder etmez meşru hükûmet olarak tanınacak.

Belçika bitaraflığını ilân etmeye ikna edilmek suretile Fransız grupundan ayrılmış bulunuyor.

Şimdi bütün kuvvetlerini Orta Avrupa cephesine çevirecekler: Çekoslovakya ve Romanyayı Küçük Antanttan ayırmaya çalışacaklar.

Buna mukabil sosyalizm ve demokrasi cephesi ric'at ediyor. İngiltere dünya işlerine karışmaz bir vaziyet aldı. Sovyetler Birliği, ademi müdahale komitesinden çekilmeye karar verdi. Orta Avrupada da faşistler kadar kuvvetli bir faaliyet sarfedemiyorlar.

Faşizm taarruz, sosyalizm ve demokrasi müdafaa halindedir.

* * *

İspanyada harp yeni bir safhaya giriyor

Asiler Madrit kapılarında.

Dünyada ilk defa halkın serbest reyile intihap edilen bir hükûmet yerine silâh ve kuvvete dayanan bir hükûmet geliyor.

Fakat Madritin işgalile Ispanya bitmiş olacak gibi görünmüyor. Madrit hükûmeti Barselonaya çekilecektir. Burası Katalonyanın merkezidir. Katalonya İspanyanın en sol, en organize, en ileri kısmıdır. Katalonyada adeta bir sosyalist rejimi kurulmuştur. Katalonyalılar, Ispanya sosyalistlerinin bu mağlûbiyetine tahammül edemezler. Zaten Katalonya nazırlarından biri bunu açıkça söylemekten çekinmiyor: "Asiler asıl Madriti aldıktan sonra harbin ne olduğunu anlıyacaklardır, diyor. Çünkü o vakit karşılarında muntazam bir ordu halinde bizi bulacaklardır." diyor.

Ademi müdahale komitesinden çekilen Sovyetler Birliği Barselona yolile Katalonyalılara yardım ederse, o vakit Ispanya harbi yeni bir safha girecek ve belki de, şimdi Avrupa siyasi cephelerinde çarpışan faşizm ile sosyalizm, Ispanya topraklarında askeri bir çarpışmaya dönecektir.

Ispanya harbi bitmemiş, bilâkis en mühim safhasına girmiştir.

* * *

Pamuğu ucuzlatmak için

Pamuğu hariç piyasaların erkabetine karşı koruyabilmek ve bir ihraç maddesi olarak pamuktan istifade edebilmek için onun fiyatını düşürmeye mecburuz.

Başvekilin ehemmiyetle üzerinde durduğu nokta budur.

Pamuk fiyatını düşürmek için alınacak tedbirlerden biri de sıtma ile mücadeledir.

Mümtaz Faiğin Adana röportajları bize bu hastalığın Adana pamuk mıntakası için ne büyük bir felâket teşkil ettiğini çok vazıh olarak anlatıyor. Bu yüzden işçi bulunamıyor, bulunan işçilere fazla yevmiye vermek mecburiyeti hâsıl oluyor. Tabii bu şartlar içinde pamuğun maliyet fiyatı yükseliyor.

Onun için bir pamuk meselesi, memleketin bütün meselelerini ortaya atan mühim bir iş olarak ele alınmak mecburiyeti hâsıl oluyor.

Pamuk meselesi içinde memleketin iktısadi, içtimaî, sıhhî, malî bütün meseleleri gömülüdür. Bunların hepsini birden halletmedikçe pamuk meselesini halletmek mümkün değildir. Bunların hepsini birden halle kalkmak ta, memleketin umumî hayatını birden ıslaha teşebbüs etmek demektir.

Yugoslav meslektaşımızın haricî âleme hitabı:

Biz kimsenin hesabına sergüzeştlere atılmayız!

YAZAN *M. Svetovski*
VREME GAZETESİ DİPLOMATİK MUHARRİRİ

Aziz dostum ve meslektaşım Ahmet Emin,

Hükûmetimiz Reisi Doktor Stoyadinoviçin Türkiyeye muvasalatı günü sizin çok canlı ve çok modern (TAN) gazeteniz için Yugoslavya hakkında benden yazı istemiştiniz.

Son defa memleketimizi ziyaretiniz sırasında bizi yakından gördünüz. Bizzat Başvekilimizle de görüştünüz. İntıbalarınız ve duygularınız hakında "TAN" sütunlarında değerli, samimî, cana yakın yazılarınız çıktı. Bilmem ki ben bunlara ne ilâve edebilirim?

Bizim gazeteler sizin makalelerinizi neşrederken biz hissediyorduk ki siz memleketimizin en hayatî meselelerine nüfuz etmişsinizdir. Yugoslavyada sizin için meçhul noktalar kalmamıştır. Türk dostluğuna verdiğimiz büyük kıymeti de anlamışsınızdır.

Muazzam bir rönesans devri yaşıyan yeni Türkiyenizde memleketimiz hakkında uyanan canlı alâkayı eiddan sevinçle karşıladık.

Bu aradaki bariz dostluk hareketinin pişdarları diplomasi şeflerimizdir. Başta Tevfik Rüştü Aras gelir ki bütün Avrupa hariciye vekillerinin en kıdemlisi sıfatını geçenlerde Belgratta pek samimî bir tarzda tes'it etmiştik. Arasın ve bugün Türkiyenin misafiri olarak gelen Doktor Milan Stoyadinoviçin isimlerini hürmetle zikrettikten sonra gazetecilik mesleğine mahsus tevazu hislerine rağmen Türk gazetecilerini ve onlarm Yugoslav arkadaşlarını da anmak borcumuzdur.

Balkanlarda sulhün muhafaza ve idamesi için yurtlarımızın büyük ve müşterek gayretlerini bütün manasile belirten ve müessir, mukni yazıları ile bugün milletlerimizin kalplerini ihtizaz ettiren dostluk hislerini uyandırmağı ve inkişaf ettirmeği iki taraftaki gazeteci arkadaşlar, üstlerine vazife edinmişlerdir.

Fakat yalnız amelî safhada duramayız. Balkan haricî siyasetinin bu safhasma asıl hayat vermiş olan hakikî membalara doğru gitmeğe mecburuz. Orada büyük yaratıcılarla, milletlerinin atalarile karşılaşırız. Bir defa muazzez ölü Kral Aleksandr'ın hatırasını anmalıyız. Gerek kendisine ve gerek Büyük Önder Kamâl Atatürk'e minnet ve şükranımızı burada tekrarlamazsak büyük bir günah ve affolunmaz bir nankörlük işlemiş oluruz. Iki Şefin Dolmabahçedeki samimî ve kardeşçe görüşmeleri Balkan tarihinde unutulmaz bir gün olarak kalacaktır.

Bu iki Asker, iki Yüksek Kumandan, yaratıcı azimlerile Balkan siyasetinde yeni bir çığır açmışlardır. Balkan milletleri arasında enyüksek mahiyette bir tesanüt kurulmasına yol açmışlardır ki bu tesanüt, Balkanlardaki sulhün temeli ve Avrupa muvazenesinin âmillerinden biridir.

Şimdi biraz Yugoslavyadan bahsetmeğe sıra gelmiştir. Her şeyden evvel söyliyeyim ki müteveffa Kralımızdan bize kalan Balkan birliği ve Türk kardeşliği emaneti bizim için mukaddes bir şeydir; siyasî bir hazinedir.

Genç Kralımız İkinci Piyer, şimdiki halde lisenin sekizinci sınıf sıralarında çalışkan bir talebedir. Teşrinievvel 1941 senesinde rüşt yaşına varmcıya kadar bu mukaddes emanete muhafızlık edenler arasmda başta olarak Kralın en yakın akrabası bulunan Kral naibi Prens Pol gelir

Yugoslavya Kral Naibi Prens Pol

Prensin verdiği söze atfedilecek kıymeti anlamak için doğuşta Karacorcoviç ailesinden olduğunu hatırlatmak kâfidir. Büyük ve fevkalâde şahsî hasletlerinden dolayı Prens, son iki sene zarfında, inkisam kabul etmez Büyük Yugoslavyayı teşkil eden bütün Sırp, Hırvat ve Slovenlerin samimî muhabbet ve hürmetlerini kazanmıştır. Prens Pol Ingilterenin Oksford Universitesinde tahsil görmüştür. Fevkalâde demokratik hisler sahibidir. Bu sayede Yugoslavya dahilî unsur mücadeleleri ve faşist tahrikâtı gibi tehlikeli devreleri atlatmıştır. Pek yakın bir atide tam bir Sırp Hırvat anlaşması hakikat olacaktır. Prens Pol, bunun en esaslı şartını teşkil eden sağlam parlamanter demokrasiye doğru avdet cereyanını açmıştır.

Yugoslavya, siyasetçe sağlam, askerlikçe kuvvetlidir. Içtimaî bakımdan dürüst ve hakkaniyetli prensiplere dayanıyor. Sulhü korumak hususunda Balkanlara ve bilhassa Türkiyeye güveniyoruz. Gayemiz bütün kuvvetlerimizi, haricî ve dahilî sulh ve emniyetin tahakkukuna ve kültür ve ekonomi bakımlarından inkişafa ve halkın refahma hasretmektir.

Tarihimizde asırlarca elîm ve kanlı hâdiseler devam etmiştir.

Bizi kendi hesaplarma yeni sergüzeştlere sevketmek istiyenlerin şu cihetleri anlamalarını isteriz: Bize uzun sulh ve salâh seneleri lâzımdır. Tâ ki garpte bir asırdanberi geniş halk kütlelerinin istifade ettiği yüksek hayat ve maişet seviyesini ve bunun faydalarını biz de kütlelerimize verebilelim.

Bütün dünyaya bir defa daha şunu tekrar etmeliyiz:

Bizi rahat bırakınız.

Yukarda müteveffa Yugoslav Kralı Aleksandrın Istanbulu ziyareti esnasında Atatürkle bir arada alınmış resimleri. Ortada iki dost hükûmetin Hariciye Vekilleri yanyana: Dr. Stoyadinoviç ve Tevfik Rüştü Aras. Aşağıda Balkan Antantına dahil memleketlerin Hariciye Vekilleri bir arada..

Vreme gazetesi diplomatik muharriri M. Svetovski

Tarihî Dedikodu

Jozef Kalavasi de Öldü

Jan Kalavasi de öldü. Mektebi Sultaninin, Galatasaray Lisesinin kırk beş yıllık dahiliye müdürü de öldü.

Jozef Kalavasi tekaüt olduktan sonra ona sık sık rastlardım. Beyoğlunun Doğruyolunda, Galatanın Cinevizden kalma köşelerinde tesadüf ettikçe onunla uzun uzadıya konuşurduk. Kendisinden Suavi hakkında, Korsikalı Jean Pietri hakkında malûmat alırdım. "Jean Pietri Courrier d'Orient gazetesini nerede çıkarırdı? Babası, Ali Suaviyi Kastamonu menfasından nasıl kaçırtmıştı?" diye sorardım. O da bana vak'aları, çocukluğunda gördüğü hâdiseleri hafızasını yoklıyarak anlatırdı. Jozef Kalavasiden edindiğim malûmat yeni Osmanlılar tarihile alâkadardır. Çünkü yeni Osmanlılar tarihi demek kanunu esasi iptilâsı demektir. Mithat Paşanın kanunu esasisine düşkünlük, Courrier d'Orient sahibi Korsikalı Fransız gazetecisi Jean Pietri'nin eseridir. Jean Pietri bir gün Namık Kemal Beyi tuttu; Beyoğlunda Asmalımescit caddesinde, Jurnal sokağının köşesindeki eve götürdü. Bu ev Courrier d'Orient gazetesinin idarehane ve yazıhanesiydi. Ona iki saat bir konferans verdi. Meşrutiyet idaresi ile kanunu esasi ile Osmanlı Imparatorluğunun pek âlâ idare edilebileceğini ispat etti. Namık Kemal Bey Jean Pietri'nin sözlerinden sonra fikrini değiştirdi. Kanunu esasinin ateşli bir taraftarı oldu. Jean Pietri'den ayrılır ayrılmaz Taşkasaba koştu. Sami Paşazade Hasan Beyi buldu. Ve yeni kanaatini ona anlattı.

* * *

Ali Suaviyi Kastamonu menfasmdan kaçıran, İneboluda Fresine Francez vapuruna bindirip Kavak iskelesine çıkaran, Courrier d'Orient idarehanesine getirip gene ayni vapura bindirerek Marsilyaya sevkeden hep Jozef Kalavasinin babasıdır. Jan Kavalasi Courrier d'Orient'ın başmürettibiydi. Güzel türkçe bilirdi. Mısırlı Mustafa Fazıl Paşanın talebi, Jean Pietri'nin tavassutu üzerine kaçırtılmıştır. Vak'ayı Ali Suavi 1286 Ulûm gazetesinde hikâye eylemiştir.

Abdurrahman Adil EREN

OKUYUCU MEKTUPLARI

34-35 Lise Mezunlarının Vaziyeti

1932 senesinde bakalorya imtihanının tatbikine başlandı ve 935 senesine kadar talebe bu talimatnameye göre imtihan edildi. 935 — 936 senesinde bu tarzda imtihanların güçlüğü ve talebenin gördüğü zarar nazarı dikkate alınarak, imtihanlara daha kolay bir şekil verilmesi düşünüldü ve bakalorya kaldırılarak yerine başka bir imtihan tarzı konuldu ki, buna "Olgunluk" denildi ve bakaloryaya nisbeten daha kolayca verilebilen bir imtihan şeklidir.

Bu yeni talimatnameye tâbi olan 935 - 936 ve 936 - 937 seneleri edebiyat ve fen şubesi lise mezunları, azamî üç dersten kolayca imithan geçirip hiçbir sene kaybetmeden üniversiteye girmektedirler.

Geçen sene yapılan bir talimatnamede 932 yılında mezun olan talebeye bakalorya imtihanından muafiyet hakkını vermektedir. Geride kalan 933 - 934 ve 934 - 935 seneleri lise mezunları olan bizler, halen tarihe kavuşmuş bulunan o bakalorya imtihanıma tâbi tutuluyoruz.

Liselerdeki yeni talebenin vaziyetini nazarı dikkate alan ve gereğini düşünen Kültür Bakanlığı, bizler gibi iki sene kaybeden gençlerin halini de düşünerek icabına acaba neden bakmıyor ve niçin iki ölçü kullanılıyor?

933 - 934 ve 934 - 935 senelerinde İstanbul Erkek, İstanbul Kız, Galatasaray, Pertevniyal ve Kabataş liselerinde bakalorya imtihanlarmda muvaffak olamıyan bütün mezunları namına
Ş. Dilber, A. Leylâ, O. Sümer, Fikret, N. Varan, M. Şükrü, R. Aral, M. Yıldız, K. Rıza, H. Akın

TAN — Bu gençlerin vaziyetini biz de şayanı dikkat gördük. Kültür Bakanlığının mesele ile meşgul olacağını umarız.

Ramazanda Top Yerine Düdük

M. Şükrü Bayhan, bize gönderdiği mektupta diyorki:

"Ramazanda iftar ve sahur topları yerine, her gün zeval vaktinde olduğu gibi düdük çalınsa daha iyi olur gibi geliyor bana... Şimdiden bu hususta merciinin nazarı dikkatini celbeylemenizi rica ederim.."

SPOR

Bekir, Almanyadan buraya getirilebilir

Tan'a Diyor ki:

Türk Gençliğine Yardım Etmek İçin Her Zaman Hazırım

Şu meşhur futbolcu Bekir, bir zamanlar Ünyon Klüpte Türk meraklıların en çok alkışladıkları Bekir kaç senedir Almanyada bulunuyor. Orada da bir hayli alkışlanmıştı. Şimdi Almanyada Karlsruhe'de bir sigara mağazasının sahibi olarak Alman meraklılara nefîs Türk sigarası içiriyor. Almanyada bulunan bir arkadaşımız Bekirle görüşmüş, bize bu gurbetzede futbol şöhretinin yeni intıbalarını naklediyor:

Berlin, (Hususî) — Bundan bir ay evvel "Karlsruhe" civarında ufacık bir köyde yağmura tutulmuş, motosikletimden inmiştim. Bir kahvede yağmurun dinmesini beklerken, 50 - 60 yaşlarında bir adamla, konuşuyordum. Türk olduğumu söyleyince

— Ha! şimdi anladım Bekiri görmeğe gidiyorsunuz. Dedi.

O zaman hatırladım ki, şu meşhur Bekirin, Karlsruhe'de bir sigara mağazası var, ve uğramaya karar verdim. Karlstrasse 15 i aramak ve bulmak zor olmadı. Gözüme büyük bir camekân ilişti. Ayyıldızımızı gördüm, ve Bekir ismini okudum.

İçeriye girdim, Bekirle daha evvel hiç tanışmamıştım. Epeyce müşteri vardı, kenarda dükkânın tenhalaşmasını bekledim. Nihayet Bekir almanca olarak:

— Ne marka istiyorsunuz. Diye sordu. Ben:

— Merhaba Bekir, ben Türküm sizinle görüşmek için uğradım. Dedim.

Bir vatandaşı görünce, her yabancı ilde yaşıyan bir Türk gibi gözleri parladı, heyecanlandığı belli idi. Uzun, uzun konuştuk, o anlattı, ben dinledim. Ben bir sual sorunca, duruyor, düşünüyor, cevap veriyordu. Bir saat kaldım ve ayrıldık.

Aradan epey bir müddet geçti, bilmem neden Bekir hakkında bir yazı yazmak, ona kabil olursa yardım etmeyi düşünüyordum.

Bekir hayatını çok iyi kazanıyor, maddî sıkıntısı yok, fakat yegâne düşüncesi: "Niçin ben hayatımı Türkiyede kazanmıyorum, benim Türk futboluna yardımım dokunmaz mı.,, Demesidir.

İstanbulda çıkan bir spor mecmuasını okuyunca, "Yerli antrenör kursu nasıl olmalıdır?" yazısı dikkatimi celbetti, Bekirle konuştuklarımı ve arzularını yazmağa karar verdim. Bekirle biraz meşgul olunursa, vatana avdeti temin edilirse, Türk sporu herhalde kıymetli bir eleman kazanacaktır kanaatindeyim.

— Burada mekteplerde jimnastik ve futbol muallimliği, klüplerde antrenörlük ediyorum, ticarethanem de çok şükür iyi gidiyor, ayda 500 - 600 mark kazanıyorum, diyordu.

Hayatım iyi, rahatım, para sıkıntım yok, yegâne düşündüğüm şey, vatanıma dönmek, hayatımı orada temin etmek, ve Türk gençliğine, sporculuğuna yardımdır.

Burada bana Alman gençliğini mekteplerde emanet ediyorlar. Her klüp: (Aman Bekir, rica ederiz bizim klübün lik maçında sen de bulun da kusurlarımızı söylersin diyorlar).

Bunu kendi kulaklarımla işittim. Oraya gelip sigara alan kimseler, Bekirin arkadaşları ve beraber oynadıkları oyunculardı; tesadüfen ben orada iken, birçok şeyler konuştular, yukarda söylenenler de o zamana tesadüf etti.,,

Bekirin mağazası bir klübün idare heyeti odası gibi.

Bekir ayni zamanda şimdi "Karlsruhe Fussbalverein"da oynuyor, fakat o buna memnun değil.

— Ya bir tekme yer 2 ay yatarsam, ne yaparım. Mağazada kim çalışır, mekteplerdeki dersim, klüplerim ne olur. Diyor.

Biz dünya kadar para verir ecnebi antrenör getiririz, türkçe bilmez, meram anlatamaz. Lisan bilen, tercümanlık eden klüpten biridir, o da

BEKİR

doğru yanlış arkadaşlarına antrenörün söylediklerini tercüme eder.

Birçok mekteplerimizde spor ve jimnastik muallimi yoktur, elişi ve yahut musiki muallimi bu rolü oynar.

Mademki biz de nihayet futbolün modern bir şekilde ilerlemesi için çalışmaya başlıyoruz, antrenör kursu açıyoruz, senelerdenberi tecrübe ve pratik sahasında çalışmış, meleke elde etmiş Bekiri unutmamalıyız.

Bekir gibi futbolcu gelmemiştir, geleceği de şüphelidir. Bekirden, genç futbolcuların, mekteplerin çok istifade görecekleri şüphesizdir.

Senelerdenberi amatör kalmış ayyıldızlı bayrağımızı göğsünde muvaffakıyetle taşımış, Almanyada herkesin bahsettiği bir sporcuyu, vatana dönmesi ve hayatını sporda, meleke elde ettiği bu branşta, kazanmasına yardım edilmelidir.

Almanya
S. S.

SPOR ŞAKALARI

Ya Dayak Yememiş, Ya Sayı Bilmiyor!

Kurtdereli, Filiz, Çaya lâfları eski güreş meraklılarını harekete getirdi. Ahmet Fetgeriden sonra M. Sami de kendini gösterdi. Saminin üslûbu tıpki kendine benzer. Lâfi eliyle tutar evirir, çevirir. Lâkin bazan mevzuun gırtlağını fazlaca sıkar ve boğar.

Dünkü (Açık Söz) de 911 de Çaya ile güreşirken Filiz Nurullahın 65, Kurtderelinin de 55 yaşında olduğunu yazıyordu. Bilenler diyorlar ki Nurullah Kurtdereliden pek yaşlı değilmiş. Kurtdereliye gelince o zaman 55 yaşında ise şimdi 80 yaşında olması lâzım. Hesap denilen ilim bunu böyle gösteriyor. Bu hesapça rahmetli Filiz ölmeseydi, o da belki 82, 83 yaşlarında olacaktı. Halbuki Kurtdereli daha yetmişini bulmuş değildir.

Hani Yeniçeri ağası:

— Vurun şu herife bin sopa! Demiş. Adam da:

— Aman ağam! Emrin başımla beraber. Lâkin ya dayak yememişsin, ya sayı bilmiyorsun! cevabını vermiş.

M. Sami Kurtdereliyi görmedi deyemeyiz. Çünkü onunla bir yerde bir ay güreş tuttu. Hesap bilmiyor da diyemeyiz. Çünkü maarifçidir. O halde? Bir arkadaş cevap verdi:

— Desen e! Hem dayak yemiş, hem sayı biliyor!

Ki. Me. Ne.

Rasing Takımı Kazanıyor

Son Maçta İzmirli Vehap Oynamadı

Evvelki hafta İngiliz takımını 2 - 1 mağlûp eden Fransız Rasing klübü çarşamba günü Kan şehrinde karşılaştığı şampiyon A. S. Cannes takımını da 2 - 1 yenmiştir.

Oyunun birinci devresi 1 - 0 Rasing lehine neticelenmiş, ikinci devrede iki taraf da birer gol yapmışlardır.

Bu maçta Rasing takımında, İngilizlere gol yapan İzmirli Vehap oynamamıştır.

İtalya - İsviçre Millî Takımları karşılaşacak

Önümüzdeki ayın 25 inci pazar günü İtalya - İsviçre millî futbol takımlarının karşılaşması iki federasyonca takarrür etmiştir.

İtalyanın yeni başlıyan sezonda ilk karşılaşması dolayısiyle beynelmilel futbol âleminde bu müsabaka büyük bir alâka ile beklenmektedir.

Pehlivanlar Dün Akşam Çalıştılar

Eminönü Halkevi tarafından Cümhuriyet bayramında tertip edilen Türkiye serbest güreş şampiyonluğu müsabakalarına iştirak edecek pehlivanlar dün akşam saat 17,30 da Güneş klübünün Kumkapı şubesinde idmanlarını yapmışlardır.

Bu çalışmalarda bütün pehlivanlar hazır bulunmuş, bilhassa Tekirdağlı Hüseyin ve yarım dünya Süleymanın antrenmanları merakla seyredilmiştir.

Tekirdağlı Hüseyin ve yarım dünya Süleyman nefes ve kuvvet itibariyle diğer güreşçilere tefavvuk etmişlerdir.

Bu çalışmaları seyreden eski pehlivanlarımız, bayram güreşlerinde Tekirdağlı Hüseyinin çok formunda olduğu için rakiplerine büyük bir tehlike olacağını söylemektedirler.

Başaltına güreşecek olan ve daha henüz 21 yaşında olmasına rağmen 95 kilo gelen Arif pehlivan da çok acı bir kuvvete malik olduğundan kendisinden istikbalde büyük muvaffakıyetler ümit edilmektedir

İzmitte Yarım Kalan Bir Maç

İzmit (Hususî muhabirimizden) — İzmit İdman Yurdu ile Adapazar spor takımları karşılaşıyor. 300 - 350 kişi kadar tahmin edilen bir seyirci var.

İlk devrenin onuncu dakikasında İzmit kalesi aleyhine verilen penaltıyı Adapazarlılar gole çeviremiyorlar.

13 üncü dakikada Ruhi, İzmitlilerin ilk golünü kayda muvaffak oluyor.

25 inci dakikada İzmitin ikinci golünü İhsan yapıyor.

28 inci dakikada Adapazarlılar ilk gollerini kaydediyorlar.

İkinci haftayım İzmitlilerin hakimiyeti ile başlıyor ve böylece devam ediliyor.

Derken, Adapazarlıların kalesi önünde müthiş bir karışıklık oluyor.

— Gol, gol! sesleri.

— Hayır ,değildir' Gürültüleri biribirine karışıyor, İzmit İdman yurdu - Adaspor maçı bu suretle yarıda kalıyor.

Hakem toplantısı

Dün akşam saat 18 de Beyoğlu Halkevinde futbol hâkemleri mutad içtimalarını yapmışlardır.

Evvelisi gün yapılan maçları takip ederek hâkemleri tetkik eden antrenör Mister Buot müsabakalar hakkında bazı sorgularda bulunmuş ve izahat alarak teknik mesail hakkında görüşmeler yapılmıştır

"Çankırı,, da spor işleri ne halde?

Çankırı (Hususî muhabirimizden) — 13 yıldanberi (Çankırı spor klübü) burada herkese spor mefhumunu anlatabilmek yolunda ne lâzımsa yapmıştır.

Fakat parasızlık, yardımsızlık yüzünden daimî bir kadro vücude getirilememiştir. Buna rağmen ikinci bir spor teşekkülü vücut bulmuş, "Bozkurt,, klübü açılmıştır.

Bu suretle de "Çankırı,, da klüpçülük hayli almış, yürümüştür.

Çankırı spor bölgesi teşekkül etmişse de şimdi bu teşekkülün varlığı ile yokluğu farksız bir hal almıştır. Çünkü oyuncu yoktur.

"Çankırıdaki iki klüp bir futbol maçı için birleşse belki bir takım zor vücude getirirler. Bu vaziyete rağmen, yeni bir klüp daha açılacağını öğrendim.

Eğer bu yeni klübü açmak isteyenlerin maksadı spor faaliyetini canlandırmak ise, bu iki klübe iştirak ederek onları faaliyete sevketmeleri daha yerinde bir hareket olurdu.

Aydın - Söke yolunda Bir Kaza

Aydın, (Hususî muhabirimizden) Söke - Aydın yolunda gene bir kamyon kazası olmuş, tesadüf bu kazanın büyük bir facia ile sona ermesinin önüne geçmiştir. Söke pazarından pazarcıları ve eşyaları yükliyen Aydınlı Ahmet Onbaşıya ait kamyon, görmenciye doğru yol almaya başlamış, Sökeden 5 - 6 kilometre uzakta Avgavlı köyü önüne gelince lâstiği patlamış ve kamyon şosenin yanındaki hendeğe yuvarlanırken, orada bulunan bir ağaca dayanarak kalmış, içinde bulunanlara hiçbir zarar olmamıştır. Kamyon yolcuları, arkadan gelen diğer kamyonlara binerek yollarına devam etmişlerdir.

Antep ve Kiliste Futbol

Kilis, (Hususî muhabirimizden) — Halkevimizle Gaziantep Halkevi arasında yapılan muhabereler sonunda, iki kasaba futbol takımlarının her ayın muayyen günlerinde karşılaşmaları kararlaştırılmıştır.

Yukarıdaki resimde Antep ve Kilis futbolcülerini, saylavlarımız Ömer Asım Aksu ve Kilis Halkevi Reisi diş doktoru Orhan Oktayla bir arada görüyorsunuz.

Hergün Bir Hikâye — Çinli Kadının Aşkı

Yazan: Alexandra Roube - Jausky — Çeviren: F. VARAL

Marie - Thérèse şimdi artık emindi. Evet ,kocası onu aldatıyordu. Wong bir ecnebiyi seviyordu. Fakat genç kadın, her şeyden evvel, bunu keşfettiğini kocasına belli etmemeliydi. Bir zamanlar felsefe mualliminin kendisine söylediği şu sözleri hatırladı:

"Bir adam, sizden yüksek olan bir kadına rastgelebilir. Bizim için vazife, bu kadının ruhunun ne itibarla bize faik olduğunu anlamaktır. O zaman biz de çalışalım ve bu sihri elde etmeye uğraşalım ki, kocamız bunu bizde de görerek başkasına gitmesin.

"Eğer buna muvaffak olamazsak, hergün kendimizi hiç yorulmadan mükemmel bir şekle sokmaya çalışalım. Daima güleryüzlü olalım ve yuvamız kocamızı her zaman davet etsin..."

Wongun aşkı her halde geçici bir hevesten başka bir şey değildi.

Marie - Thérèse bilmemezlikten gelerek vaziyete hâkim kaldı.

*

Wong, gün geçtikçe karısına aldırmaz oluyordu. Günün birinde bavulunu alarak ortadan kayboldu.

Genç kadın, Çinli terbiyesinin emrettiği kaideleri unutarak, gidip kayınbabasına şikâyet etti.

Ihtiyarın cevabı şu oldu:

— Kadın, her türlü hodbinlikten âri olarak, kocası için yaşamalıdır. Erkek, kafası mes'uliyetlerden ve çalışmasından yorulduğu vakit, gönül eğlendirmek isterse, karısı ona başka kadınlar bulmalı ve bunu, ona bir fincan çay veya bir koltuk uzatır gibi gayet tabiî olarak yapmalıdır.

Kaynana ilâve etti:

— Kadında bir altın kilit vardır ki, bunun gümüşten olan anahtarı kocada bulunur. Korkma, Wong, geri gelecektir. Siz ayni perdenin iki kanadısınız. Siz biribirinizden uzaklaştırılabilirsiniz, fakat zisi yaklaştıran yine ayni kordondur.

*

Wong, on gün ortadan kaybolduktan sonra eve döndü. Birdenbire bir iş gelerek hemen seyahate çıkmak mecburiyetinde kaldığını söylüyordu.

Genç kadın, artık kocasının kendisinin olduğunu umuyordu. Lâkin bir sabah erekn kalkınca, Wong'un şafakta hararetli hararetli mektup yazdığını gördü. İngilizce olan bu mektup şöyle başlıyordu:

"Balım!..

"İstediğin şey nekadar müthiş, fakat aşkım sana itaat etmiye beni icbar ediyor..."

Demek ki delikanlı hâlâ o beyaz kadının hükmü altında bulunuyordu.

Wongun teklifi üzerine o gece sinemaya gittiler.

Marie - Thérèse çok güzel giyinmişti. Kocası bile:

— Bu gece, tapınılacak kadar lâtifsin, demişti. Gözlerin parlıyor, dudakların cezbediyor.

Sinemadan sonra, ayni binanın üst katındaki gazinoya çıktılar. Wong sanki yerinde duramıyordu. Sıcağı bahane ederek ıssız olan tarasada oturmalarını teklif etti. Biraz içtikten sonra, karısına:

— Beni havaya kaldırabilir misin? diye sordu.

Marie - Thérèse bu suali kocasının sarhoşluğuna hamletti ve yine onu memnun edebilmek için kaldırmaya çalıştı. Wong:

— Dur, bir de ben tecrübe edeyim, dedi. Sen her halde benden daha hafifsin.

Ve kadını parmaklıkların üstüne kadar kaldırdı.

— Bensiz yaşıyamazsın, değil mi karıcığım? O halde anla beni... Bazı şeyler vardır ki...

Marie - Thérèse altındaki boşluğa bakarken korkmaya başlamış ve kocasına sarılmıştı. Lâkin Wong onu aşağıya atmak için itti. Genç kadın kollarını açarak bir daire çizdi. Fakat ayağı parmaklığa takılarak düşmesine mâni olmuş ve kopardığı çığlığa koşanlar onu muhakkak bir ölümden kurtarmıştı.

*

On beş gün sonra Wong, üç sene hapse mahkûm olmuştu.

Marie - Thérèse evinden çıkmıyor, arkadaşları kadar gazetecilerden de kaçıyor akrabalarından başka kimseyi kabul etmiyordu.

Gündüzleri metîn görünüyor, fakat akşamları kendi kendisile yalnız kaldığı vakit kederinin büyüklüğünü ölçebiliyordu.

Evet, Wong bunu yaptıktan sonra genç kadın ondan nefret etmeliydi, değil mi? Fakat tuhaf ama onu sevmekte devam ediyor, hayır, belki de daha fazla seviyordu.

Ayrılığın acısı, kaşlarının teşkil ettiği iki münhaninin üst tarafına birikiyordu.

Bir sabah giyinerek hâkimi görmeye gitti ve:

— Kocam masumdur, dedi. Yalan söyledim. Suçlu sade benim. Beni tarasadan atmak istedi diye onu yalan yere itham ettim. Oç almak istiyordu...

*

Wong eve döndü.

Karısına bakmaya cesaret edemiyordu. Marie - Thérèse:

— Çok düşündüm, dedi. Seni seviyorum. Artık mes'ut olacaksın. Bu mektubu al ve kaybetme. Lâkin şimdi bana bir lûtufta bulunacaksın.

— Senden artık ne esirgiyebilirim ki...

— O halde hemen benimle beraber gel. Gideceğimiz yerde sana her şeyi anlatırım.

Otomobilleri, ayni sinemanın önünde durdu. Genç kadın:

— Haydi, girelim! dedi

Delikanlı ürperdi:

— Buraya mı? Nasıl olur? İmkânı yok!

— Girmeliyiz! İstediğimi yapacağını vadettin bana. Haydi gel yukarı çıkalım.

Tarasaya geldiler. Marie - Thérèse parmaklığa oturarak kocasını kendine çekti ve heyecan içinde ona şunları fısıldadı:

— Ben fena bir kadınım! Sana itaat etmedim! Bugün istediğini yerine getirebilirsin. Sana verdiğim mektupta, bile bile kendimi öldürdüğümü beyan ediyorum. Yarın bizim evlilik odamızı o Avrupalı kadınla süsliyebilirsin. Haydi!

Genç kadın, gözlerini kapıyarak kendisini arkasüstü bıraktı.

Wong onu hemen belinden yakaladı. Çoktandır zaptettiği bir istek yerine gelecekti. Fakat onu karısını öldürmeye sevkeden sebep dağılmıştı. Pek büyük bir fedakârlık ihtirası öldürür. Marie - Thérèse:

— It beni, sevgilim! diye yalvardı.

Wong onu şiddetle kendisine çekti, sarıldı ve koşa koşa merdivenlerden indirdi...

BORSA

26 TEŞRİNİEVVEL PAZARTESİ

Paralar

	Alış	Satış
1 Sterlin	614,—	618,—
1 Dolar	122,—	126,—
20 Fransız fr.	113,—	118,—
Liret	125,—	130,—
20 Belçika fr.	81,—	85,—
20 Drahmi	20,—	23,—
20 İsviçre fr.	565,—	575,—
20 Leva	21,—	23,—
I Florin	62,—	66,—
20 Çekoslovak kuronu	73,—	76,—
I Şiling	20,—	22,—
I Pezeta	Tescil edilmemiştir	
I Mark	23,—	26 —
I Zloti	19,—	20,50
I Pengö	20,—	22,50
20 Ley	12,—	14,—
20 Dinar	47,—	50,—
I Yen	Tescil edilmemiştir.	
Ruble	"	"
I İsviçre kuronu	30,—	32,—
Altın	1008,—	1010,—
Banknot	240,—	242,—

Çekler

Sterlin	617,—	615,—
Dolar	0,79,2236	0,79,4715
Fransız Fr.	17,0325	17,0894
Liret	15,0518	15.1016
Belga	4,7058	4,72
Drahmi	88,9790	89,2682
İsviçre Fr	3,4470	3,4585
Leva	64,33	65.04
Florin	1,4696	1,4744
Çekoslovak kuronu	22,3954	22,4682
Şiling	4,2430	4,2570
Pezeta	7,35	7,3740
Mark	1,9710	1.9764
Zloti	4,2285	4,2425
Pengö	4,2950	4,3090
Ley	108,2658	108,6175
Dinar	34,6030	34,/150
Yen	2,7725	2.7814
Ruble	17,4985	17,4418
İsveç kuronu	3,1434	3,1536

Tahvilât

Rıhtım	10.40
Anadolu I ve II kupon kesik	42,70
III	42,50
Mümessil 45,90	46,10

Topçumuzun tatbikatından görünüşler

Dünkü atışları tetkik eden ataşemiliterlerden bir grup

Sayın misafirimiz Sovyet hava generali de dünkü topçu manevralarında hazır bulunmuşlardı

Topçu gözetleme yerinde kahraman subaylarımız harita üzerinde atışları tetkik ediyorlar

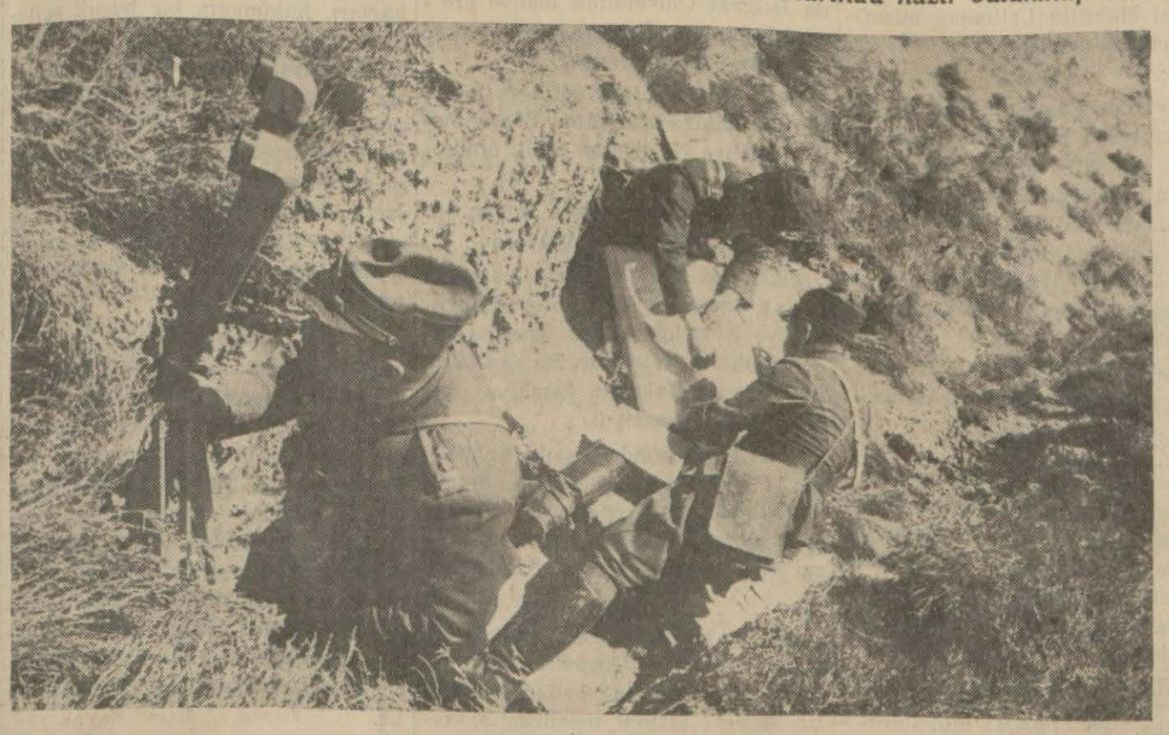

Yunan ve Fransız ataşemiliterleri atışlar hakkında karşılıklı mü talealar serdediyorlar.

Topçu ateşile ezilmiş düşmana karşı kahraman piyadenin tanklarla birlikte mukabil taarruzu

Ataşemiliterler topçu alay komutanı Albay Muzafferin izahatını dinlemek üzere..

Her zaman muvaffak atışlar yapmak için hazır bulunan bir dağ bataryamız

Ecnebi ataşemiliterler atışlar hakkında fikir teati ediyorlar

Büyük misafirimiz bu sabah şehrimizde

[Başı 1 incide]

metle karşılandılar, sonra tren Edirneye doğru yol aldı. Doktor Stoyadinoviçi getiren hususî tren istasyona girdiği zaman coşkun alkışlar çınlıyordu. Vali ve kumandan başta olmak üzere bütün hükûmet erkânı muhterem misafirimizi hürmetle karşıladılar. Kısa bir müddet sonra hususî tren alkışlar arasında Istanbula hareket etti.

ISTANBULDA

Yugoslavya Beşvekilinin râkip oldukları hususî tren bu sabah saat dokuzda Sirkeci istasyonuna gelecektir. Muhterem misafirimiz istasyonda büyük merasimle karşılanacak ve bando selâm marşını çalacaktır.

Vali ve Belediye Reisi Muhittin Ustündağ, Yugoslavya sefaret erkânı, diğer alâkadar zatler istikbal merasiminde bulunacaktardır . Muhterem misafirimiz, doğruca Perapa'las oteline gidecekler ve Vali ve Belediye Reisi Muhittin Ustündağ misafirimiz şerefine bir öğle ziyafeti verecektir.

Yugoslavya Başvekili, bazı ziyaretlerden sonra bu akşam Ankaraya hareket edecektir. Muhterem misafirimizin emirlerine hususî tren tahsis edilmiştir. Doktor Stoyadinoviç Cümhuriyet bayramından sonra 1 Teşrinisanide Istanbula gelecekler ve iki gün şehrimizde kalarak şehri gezeceklerdir.

Yugoslavya Başvekili ile Yugoslavya gazetecileri de gelmektedir.

MATBUAT MUDURU

Yugoslavya Matbuat Umum Müdürü Lukaviç dün Belgrattan şehrimize gelmiştir. Yine Yugoslavyalı tanınmış gazetecilerden Isve Koza Grdiyana şehrimize gelmiştir. Yugoslavyalı gazeteciler de Ankaraya gideceklerdir.

ANKARADA

Ankara, 26 (TAN muhabirinden) — Yugoslavya Başvekili ile muhterem refikaları ve refakatindeki zevatı hâmil hususî tren çarşamba sabahı on buçukta şehrimize gelecektir. Muhterem misafirimiz o gün resmî ziyaretleri yapacak kendilerine ziyaretleri iade olunacaktır. Ayni akşam Başvekil Inönü muhterem misafir Başvekil şerefine bir yemek verecek, yemeği de bir suvare takip edecektir.

Misafirimiz 29 Birinciteşrin günü öğleden evvel şehirde bir gezinti yapacaklar, öğleden sonra geçit resminde, akşam da Cümhuriyet balosunda hazır bulunacaklardır. 30 Birinciteşrinde Hariciye Vekili Rüştü Aras Hariciye Köşkünde bir öğle yemeği verecek, yemekten sonra misafirimiz Orman Çiftliğini gezeceklerdir. Akşamı Yugoslav Elçisi Ankara Palasta bir akşam yemeği verecek ve yemeği suvare takip edecektir. 31 Birinciteşrinde misafirimiz Halkevinde v e r i l e c e k konseri şereflendireceklerdir.

Bu konseri de parti genel sekreterinin çayı takip edecektir. 1 Ikinciteşrin pazartesi günü Ziraat enstitüsünü gezecek olan misafir başvekil, Millet Meclisinin açılmasında da hazır bulunacaklar ve saat 18 de de Genel Kurmay Başkanımız Mareşal Fevzinin Orduevinde vereceği kokteyl partisine gidecekler ,ayni akşam buradan İstanbula ayrılacaklardır.

Yugoslavya Başvekilinin hayatına ait notlar

Yugoslavya Başvekili Doktor Stoyadinoviç 23 temmuz 1888 de Çaçakda doğmuştur. Bugün 48 yaşındadır. Orta tahsilini Belgratta yaptıktan sonra hukuk okumuş ve 1910 da Belgrat Universitesinden hukuk doktoru diplomasını almıştır.

Bundan sonra iktısat ve maliye tahsili için hükûmet tarafından ecnebi memleketlere gönderilmiştir. Almanya ve İngilterede tahsiline devam ettikten sonra 1912 de Fransa maliye nezaretinde bir müddet staj görmüştür .

1914 Maliye Nezareti umumî muhasebesine memur sıfatiyle girmiş, az bir zaman içinde muhasebenin umumî müdürü olmuş ve bu mevkii 1919 senesine kadar muhafaza etmiştir.

1919 da bankacılık sahasma atılmak üzere hükûmet memurluğundan

Yugoslavyanın Ankara Elçisi Lazareviç

istifa etmiştir. 1922 senesine kadar devam eden banka faaliyeti esnasında Belgrat Üniversitesi maliye profesörlüğünü ve Belgrat belediye azalığını da üzerine almıştır .

1922 de Pasiç, pek çetin ve müşkül bir dakikada doktor Stoyadinoviçe Maliye Nazırlığını teklif etmiştir.

Kıymetli misafirimiz o zaman ancak 35 yaşlarında bulunuyordu.

1924 teki kısa bir fasıla müstesna olmak üzere doktor Stoyadinoviç, Maliye Nazırlığını 1928 senesine kadar muhafaza etmiştir. Bu sırada en büyük muvaffakıyeti, kambiyo meselesini halletmesiydi.

1924 ağustosunda dinarın kıymetini, 11 kâğıt dinarın bir altın dinara muadil olması esası üzerine istikrar ettirmiştir. Kendisine verilen (dinarın kurtarıcısı) ünvanını hakketmiştir.

Maliye Nezaretinde bulunduğu müddet zarfında Yugoslavyanın varidatı göze çarpacak kadar artmıştır. İhracat artmış, memleketin kredisi hariçte ve dahilde yükselmiş ve hükûmet tahvilâtının kıymeti bir düziye artmıştır .

Doktor Stoyadinoviç, 1929 dan sonra bir müddet kendini malî ve iktısadî işlere hasretmiştir. Belgrat ticaret borsası ikinci reisliği, Sırp seyrisefain şirketi birinci müdürlüğü, Belgrat radyosu müdürlüğü gibi işlerde bulunmuş, sıksık da gazete ve mecmualara yazılar yazmış, malî meselelere dair kitaplar neşretmiştir.

Siyasî kanaat itibariyle eski Pasiç Radikal Fırkasına mensuptur .

24 haziranda Başvekâlet ve Hariciye nezaretini üzerine almış ve o zamandanberi Yugoslavyada sükûn, itidal ve inkişaf havası yaratmak ve Balkan Birliğini kuvvetlendirmek hususlarında çok muvaffakıyetli roller oynamıştır .

Yeni sefaret binası

Ankara, 26 (TAN) — Burada yeni yapılan Yugoslavya sefareti binasının küşat resmi 30 birinciteşrinde Başvekilimizle Yugoslavya Başvekilinin huzurlarında yapılacaktır .

Vremenin dünkü başmakalesi

Belgrat, 26 (Radyo) — Vreme gazetesi bu sabahki nüshasında Başbakan Stoyadinoviçin Ankarayı ziyaretine tahsis ettiği uzun bir makalesinde ezcümle diyor ki :

"Bütün Yugoslav milleti, Başbakanının Türkiyeyi ziyaretini büyük bir sevinçle karşılamaktadır. O Türkiyeyi ki hükûmeti uzun senelerdenberi hükûmetimizle hararetli dostluk münasebetleri idame etmektedir .

Bütün diğer memleketlerin bünyesini sosyal meseleler kurt gibi kemirirken, Türkiye, büyük kalkınma devrini yaşamaktadır. Ismi millî kalkınmanın sembolü olan Kamâl Atatürkün yüksek önderliği altında Türkiye, millî hayatının tam teeyyüt devresindedir .

Yugoslavya, kendi harp sonrası tarihinin en vahim saatinde, Marsilya felâketi arifesinde, müttefik Türkiyenin, gösterdiği sadakatin hatırasını halâ muhafaza etmektedir. Türk devlet reisi, Yugoslav hükûmetine basit bir nezaket formülü çerçevesini aşan sözlerle hitap etmişti. Türk hükûmeti ise, tam bir sadakatin parlak bir bürhanı olarak millî yas ilân eylemişti.,,

Vreme gazetesi bundan sonra siyasî vaziyetin tahliline geçerek diyor ki:

"Avrupada vaziyetin vahamet kesbetmesi, küçük devletler arasında iş birliğini doğuran sebeplerden biri olmuştur.

Büyük devletler beynelmilel münasebetlerde karışık vaziyetlerden müteessir olmıyabilirler; fakat küçük devletler bütün soğuk kanlılıklarını muhafaza etmek ve sulhü müdafaa için kuvvetli surette birleşmek mecburiyetindedirler.

Türkiyeye gelince ,dostumuzun yabancı memleketlerde büyük bir nüfuzu ve tesiri vardır.,,

Vreme makalesini şöyle bitirmektedir :

Başbakan Stoyadinoviç'in Ankarada Türk devlet adamlariyle yapacağı konuşmaların, Balkanlarda sulhün idamesi ve Balkan Antantı memleketleri arasındaki tam işbirliği için çok faydalı olacağını zannediyoruz.

Başbakan Stoyadinoviç, Reisicumhur Atatürk tarafmdan kabul edilmek fırsatını elde edecektir. Bu temas, sulh siyaseti eserini ve Balkan antantı arasındaki samimî iş birliğini bir kat daha kuvvetlendirmeğe yardım edecektir.,,

Kıymetli Misafirimiz

[Başı 1 incide]

fiyeye uğratılabilmiştir.

Talihin de yardımı

Bu sene talih te müsait gitmiştir. Yugoslavyada hem buğday ve hem mısır mahsulünün ayni senede azamî derecede iyi çıkması görülmemiş bir şey iken bu sene bu fevkalâde netice elde edilmiştir. Turizm şimdiye kadar görülmemiş bir inkişaf kazanmış, kereste ve maden yüzünden de memlekete çok para girmiştir.

Bütün fırkaların iştirakile yapılan belediye intihapları, Doktor Stoyadinoviç'in itidalli ve muvaffakıyetli siyasetinin ne dereceye kadar emniyet uyandırdığına ve halkın nekadar takdirini ve şükranını kazandığına en iyi ölçüdür.

Senelerdenberi metrûk duran yeni parlâmento binasının resmi küşadını Doktor Stoyadinoviç hareketinden bir iki gün evvel yapmıştır. Yeni binanın meb'usan ve âyan dairelerinde yapılan ilk riyaset divanı intihapları, hükûmetin bir buçuk senelik faaliyeti sayesinde çok kuvvet ve itimat kazandığını ortaya koymuştur. Meb'usan meclisinde eski ruhtaki fırkalar inhilâl istidadı göstermiş, hükûmetin geçen nisanda bütçe müzakeresi münasebetile ekalliyette kaldığı âyan meclisinde emin bir ekseriyet belirmiştir. Eski menfi siyasî fırkaların lisanı ve hareket tarzı bile değişmiştir.

Sulh ideali

Doktor Stoyadinoviç Ankaraya kuvvete dayanarak değil, halkın emniyetine ve hoşnutluğuna dayanarak sağlam ve devamlı bir mevki yapmış, niyabet heyetinin son dereceye kadar itimadını haiz, tam ve hakikî salâhiyete malik bir kabine reisi sıfatile geliyor. Memleketimizde de Türk milletinin çok sevdiği ve hakkında tam itimat ve hürmet beslediği, kuvvetli ve müstakar bir hükûmet heyeti ile karşılaşacaktır.

Bu görüşme, iki taraf arasındaki şahsî tanışma ve yakınlığı arttıracaktır. Bundan başka Avrupa ve Balkan siyasî vaziyetinin ve iki memleketi alâkadar eden siyasî ve iktısadî iş birliğine ait meselelerin kardeşçe bir hava içinde, karşı karşıya münakaşadan geçirilmesi de çok büyük bir menfaattir.

Ankara mülâkatında sulhün korunmasından başka hiçbir hedef olamaz. Doktor Stoyadinoviç, Belgratta Türk gazetecilerini kabul ettiği sırada çok güzel bir söz söylemiş, Balkan ittihadını, küçük bir milletler cemiyetine benzetmişti.

Filhakika Cenevrede zıt menfaatler arasında derin bir kök tutamıyan Milletler Cemiyeti ideali ve ruhu, Balkanlarda çok müsait bir melce bumuştur. Ankaradaki mülâkatın vereceği netice, ancak bu ideali ve bu ruhu bir kat daha kuvvetlendirmek olacaktır.

Ahmet Emin YALMAN

Madrit Perşembeye sukut edecekmiş

Anarşistler kızdı

Şehir Etrafında Dünkü Çarpışmalar Çok Şiddetli Oldu

Londra, 26 (Radyo) — İspanyada ihtilâlci kuvvetleri Madridi Akdenize bağlıyan muvasale hattını da kesmeye muvaffak oldular. Bu hattı kesmek için İlleskus'dan ilerlemişlerdir.

Hükûmet kuvvetleri burada siperler kazmış ve müdafaaya hazırlanmış, ilk önce mukavemette bulunmuş, fakat çok geçmeden mukavemet çözülmüş ve hat kesilmiştir.

İspanya hükûmetinin elinde Valensiyaya giden bir tek yol kalmıştır.

Artık âsi kuvvetlerin her hangi lâhaza Madride karşı umumî bir ilerileme hareketine geçmeleri için bir engel kalmamıştır.

Madridin perşembeye sukut etmiş olacağı tahmin edilmektedir.

Eskorial'i zapt için ilerliyen âsi kuvvetleri hükûmet kuvvetleri tarafından püskürtülmüş bulunuyor.

Bununla beraber General Frankonun vaziyete hâkim olduğu şüphe götürmez bir hakikat sayılıyor. Franko halihazırda muvaffakiyetinden emin olduğu için bir iki gün kazanmak mukabilinde askerlerini feda etmek istemiyor. Bundan başka Franko Madridi şiddetli bir bombardımana tutmak istemediği için Madritlilere bir mahreci açık bırakmak fikrindedir. Bu mahreç Madrit - Valensiya yoludur.

Hükûmet mahafili Oviedo'nun Asturyalı madenciler tarafından tekrar muhasara altına alındığını ve şehre hâkim olan noktaların madenciler tarafından işgal olunduğunu haber veriyor.

ANARŞİSTLERİN İSTEĞİ

Paris, 26 (A.A.) — Koronya radyosu bildiriyor:

Madritteki genç anarşistler bir toplantı esnasında Başvekil Largo Kaballero'ya şiddetle hücum ederek, anarşistlerin kâfi derecede iştirak edecekleri yeni bir hükûmetin teşkilini istemişlerdir.

Ademi müdahale komitesinde yeni müzakereler

Londra, 26 (Radyo) — Ingiliz heyeti ademi müdahale komitesine, Sovyet Rusyanın Kartaceneye 18 tayyare 152 tank ve 300 sandık silâh, top, mühimmat ve 85 kamyon çıkarmakla anlaşmayı ihlâl ettiğini bildirmiş, bundan başka Italyanlar tarafından da Majurka adasına silâhlar çıkarıldığını anlatmıştır.

Ispanya Dış Bakanı Del Vayo bugün Ingiltere hükûmetine, Almanya ile Italyanın asilere yaptıkları yardıma işaret ederek Ingilterenin isterse bu acı vaziyete son vereceğini ilâve etmiştir.

Paris, 26 (A.A.) — Iyi malûmat almakta olan mahafil, Sovyet Rusya'nın Fransa limanlarından serbestçe istifade etmek istemiş olduğuna dair olan haberleri kat'î surette tekzip etmektedir.

Türk topçusu çok muvaffak bir atış tatbikatı başardı

[Başı 1 incide]

Birinci kırmızı tümeni, kırmızı cephesi içinde iki yanı dayalı bir tümendir ve bulunduğu hattı, mutlaka müdafaa ederek elinde tutacaktır.

Birinci tümen bu müdafaa için süvari, zırhlı otomobil, tanket, ve sahra toplarından mürekkep keşif kı'tasını tertiplemiştir. Büyük kısmını da ileri hatta sürmüştür. Bunun da ilerisine çıkan keşif kolları düşmanla sıkı temastadır.

Kırmızı tümenin iki alayı birinci hat siperlerini işgal etmiş, bir alayı da Baştabya gerisinde ihtiyata alınmıştır.

* * *

Bize bu izahatı veren kahraman bakışlı sübayı hayret ve hürmetle dinliyoruz. Henüz topçu ateşini görmediğimiz için, meseleyi pek o kadar heyecanlı bulmuyoruz.

Genç subay, bu büyük manevraya iştirak eden Türk topçu kuvvetini de anlatıyor ve bu topçu kudreti bizi itminan heyecanile ürpertiyor.

Malzemesi çok noksan, bakımı, idaresi çok eksik eski Türk topçusunu, büyük harpte dünyaya göstermek imkânını bulmuştuk ve o kahraman topçu varını yoğunu ortaya koyarak zaferler de kazanmıştı.

Fakat Türk topçuluk tarihinde, dünkü mağrur atışın bir benzerini hatırlıyamıyoruz. Ecnebi ataşemiliterlerin gözleri önünde, sürüp giden bu atışta, (bir asker gözüyle bakılınca) "Top!,, denilen silâhın bütün dehşetini, bu silâhın bilhassa Türk subayı, Türk Mehmetçiği elindeki irişilmez kudretini duyuyoruz.

* * *

Topçu ilk önce, düşmanı uzaklardan yakalıyor Çmarlıhan - Karamanlar harabesine oturan topçu ateşi bir harikadır.

Gökleri patiska yırtarcasına yararak giden mermilerin, birden havaya savurduğu topraklar arasında, düşman yerine konulmuş hedeflerin uçuştuğunu görüyoruz.

Mesele icabı düşman biraz daha ilerliyor. Kırmızı topçu bütün cepheyi kasıp kavuran bir ateş açıyor. Tayyarelerimiz ateşin değerini bildiren raporlarla, Baştabyadaki topçu komutanımızı besliyorlar. Düşman biraz daha yaklaşınca topçu ortalığı cehenneme çeviriyor

Karatepe sırtlarını kahraman Mehmetçik işgal etmiştir. Ve Türk topçusu son vazife olarak, bu hakiki cepheye girdiği farzedilen düşmana ateş açmaktadır.

Mehmetçiğin, asil, aslan, kabadayı Mehmetçiğin, (200 metre ilerisine yağan yüzlerce hakikî mermi arasında) güleç bir çehreyle işin sonunu bekleyişi o kadar cazip, o kadar kudretli bir duruştu ki, sevinç, iftihar ve gurur duymamak mümkün değil.

Son safha, mevzilere girdiği farzedilen düşmanı, topçu ateşi kesilir kesilmez süngü ile atmak safhasıydı.

Topçu ile Mehmetçik elele vererek bu son ve heyecanlı safhayı da bir harika olarak bitirdiler.

Topçulukta kendi tarafları için yüzde beş dost mermisini çok görmiyen Almanlara rağmen Türk topçusunun dün (4000) küsurda bir hata yapmamış olması bir şeref hâdisesidir .

Türk topçusunun ateşli dilinden Türk kudretinin harikalarını dinledik !

Türk topçusunun kavurduğu tepelere, zafer çırası gibi süngü ulaştıran Mehmetçiğin huzurunda itminanımızı tazeledik .

Onbaşı ve çavuşlar

Ankara, 26 (TAN) — Eskişehir - de açılan onbaşı ve çavuş kurslarına devam edenler bina inşaat ustası olarak yetişmiştir. Bunlar Hamidiye ve Mahmudiye köylerinde birer ilkmektep inşa edeceklerdir. Parayı Maarif Vekâleti verecektir.

Gümrük umum müdürünün tetkikleri

Gümrük umum müdürü Mahmut Nedim dün şehrimize gelmiş, baş müdür Mustafa Nuri ile idarenin taşınacağı Rıhtım hanında bazı tetkiklerde bulunmuştur.

Otoriteler Rejimi ve Fransa

Paris, 26 (Radyo) — Radikaller kongresinin hitamı münasebetiyle Biyariçte verilen ziyafette bir nutuk söyliyen parti şefi Daladye bilhassa şunları söylemiştir:

"— Otoriter rejimler yavaş yavaş Avrupayı kaplamaktadır. Fakat mukavemet eden bir memleket var, o da Fransadır. Fransanın büyüklüğü, "Hürriyet" fikrine sarsılmaz bir surette merbut kalmasındadır. Cümhuriyetçi Fransa yarınki mücadele için daha müttehittir.,,

Belçika Sosyalistleri

Bitaraflığa Dönmeyi Istemiyorlar

Brüksel, 26 (A.A.) — Belçika sosyalist partisi kongresi, partinin dış siyasasını tesbit eden şu karar suretini kabul etmiştir:

1 — Belçika için bitaraflık meselesine rücu hiç bir zaman mevzuu bahsolmamıştır ve olamaz.

2 — Belçikanın siyasası, her türlü süel ittifaklar dışında ve Milletler Cemiyeti çerçevesi içinde, siysal süel ve ekonomik hiç bir kaydüşart olmaksızın, tam istiklâl siyasasıdır ve öyle olmalıdır.

3 — Belçika için Milletler Cemiyetini terketmek mevzuu bahis değildir. Belçikanın Milletler Cemiyetine merbutiyetini muhafaza etmesi, kollektif emniyet ve karşılıklı yardım içindir.

Ziya Gökalp ihtifali Dün Yapıldı

Meşhur Türk mütefekkirlerinden Ziya Gökalp'in ölümünün 10 uncu yıl dönümü münasebetiyle dün saat 17 de Eminönü Halkevinde bir ihtifal yapıldı, ihtifale üniversite ve yüksek tahsil gençleriyle profesörler, doçentler iştirak etmiştir.

Evvelâ Doçent ziyaettin Fahri, söz aldı, merhumun hayatından ve eserlerinden bahsettikten sonra mütefekkir ve içtimaiyatçı Ziyayı anlattı.. Sonra, Doçent Sabri Esat kürsüye gelerek uzun bir hitabede bulundu..

Sabri Esattan sonra Ziya merhumun (Yeni Hayat) adlı kitabındaki şiirlerinden bazıları okundu ve merasime nihayet verildi.

Fenerbahçe Ankarada

Ankara, 26 (A.A.) — Istihbarımıza nazaran Cümhuriyet bayramı dolayısiyle klüplerimiz Türkiye şampiyonu Fenerbahçe klübünün Ankaraya getirmek için teşebbüste bulunmuşlar ve bu teşebbüslerinde muvaffak olmuşlardır. Fenerbahçe çarşamba günü Toros ekspresile buraya gelecek ve ilk maçını Cümhuriyet bayramının ertesi 30 Teşrinievvel günü, ikinci maçını da 1 Ikinciteşrin günü oynayacaktır.

Bu maçlar Ankaragücü ve Çankaya klüpleriyledir.

Elektrik Şirketi ihtısas mahkemesine verildi

Nafia Vekâletinin elektrik şirketinin hesapları üzerinde yaptırdığı tetkikat neticelenmiştir.

Nafia Vekâletinden vilâyet vasıtasiyle dün müddeiumumiliğe gönderilen bir tezkerede şirketin Anadolu tarafında yapacağı tesisat için bazı resimlerden istisna ettirdiği maddeleri diğer yakada kullanmak suretiyle 1918 numralı kanuna göre kaçakçılık yaptığı anlaşıldığından şirket hakkında takibat yapılması istenmiştir. Müddeiumumilik Vekâletin tezkeresini tetkik etmiş ve kaçakçılık işleriyle meşgul olan (9) numaralı ihtisas mahkemesine göndermiştir. Bu kaçakçılık iddiasının yakında muhakemesine başlanacaktır.

BÜYÜK TÜRK İNKILÂBI

Acı Hakikatler

No. 86

Yazan : Ziya Şakir

Kral Ölüm Döşeğinde İken Venizelos Aleyhindeki Cereyanlar Büyüdü

Talih ve tesadüf, ne gariptir. Bazan en ehemmiyetsiz bir hâdise, koca bir milletin mukadderatını ve tarihin seyrini değiştirmeye kâfi gelir. Işte bu cümleden olmak üzere, Yunanistanda da garip bir hâdise vukua gelmişti.

1920 teşrinievvelinin 4 üncü günü (Yunan Kralı, Aleksandr), yanımda küçük ve sevgili köpeği olduğu halde (Dekelya) daki sarayının bahçesinde gezerken, bahçede beslenen maymunlardan biri bu sevimli köpeğe saldırmıştı. Kral, köpeğini kurtarmak için, ileri atılmıştı. Fakat kralın müdahalesine büsbütün kızan maymun, bu sefer kralın üzerine sıçramış; haşmetmaabın sol kolu ile sol bacağını ısırdıktan sonra kaçmıştı.

Malûm ya; maymunun dişleri zehirlidir. Bu dişlerin açtığı yaralar, bir tehlike zuhûra getirebilir... Buna binaen derhal doktorlar ve operatörler getirtilmiş; kral muayeneden geçirilmiş.. Hiçbir tehlike mevcut olmadığı görülerek kralın birkaç gün yatakta istirahatine karar verilmişti.

Garip bir tesadüf eseri olmak üzere o sırada Başvekil Venizelos ta ağırca bir hastalık geçirmekteydi... Ancak şu var ki, Venizelos, sekiz on gün kadar şiddetli humma nöbetlerile sarsıldıktan — ve taraftarlarını da bir hayli merak ve üzüntüde bıraktıktan — sonra, iadei afiyet etmişti. Fakat kralın vaziyeti, birdenbire vahamet kespeylemişti.

Bütün tedavilere rağmen kralın hayatından ümit kesilince, bütün Yunanistandaki teessür derhal siyasî bir safhaya intikal etmiş; bütün muhalif fırkalar, Venizelos aleyhine ittifak ederek harekete geçmişlerdi.

Kral ölüm döşeğindeyken, Venizelos aleyhindeki cereyanlar, birdenbire büyüyüvermişti. Bu da, sebepsiz değildi. Çünkü Venizelos, (1917) senesinde, Fransız kuvvetlerile birleşerek cebren Atinaya girmiş.. Harp aleyhtarı olan (Kral Kostantin) i (vatana ihanet) le itham ederek memleketten tardetmiş.. Orduyu harbe sürüklemiş.. Nihayet, İtilâf Devletlerinin galip, muzaffer olması üzerine, bittabi kendisi de o şereften istifade ederek artık Yunanistanın diktatörü kesilmiş.. Bütün siyasî hasımlarını tepelemiş.. Cümhuriyet idaresini tecrübeye girişmiş.. Fakat umumî hissiyatın bu şekli idareye muhalif olduğunu görünce hükûmet idaresinin başına (Kral Aleksandr) ı geçirmiş.. Fakat diktatörlüğünü muhafaza eylemişti.

Bütün hükûmet kuvvetleri elinde bulunmasına rağmen, Venizelosun mevkii emin değildi. Onun; tamamile ecnebi kuvvetlerine dayanarak vatandaşları üzerinde yaptığı bu tazyik, memleketlerini pek çok seven hakikî Yunanlılar üzerinde çok fena bir tesir husule getirmiş; gizliden gizliye muhalefetin artmasına ve kuvvetlenmesine sebebiyet vermişti.

İzmirin işgali, Yunan istilâ ordusunun iç Anadoluya doğru ilerlemesi; (Sevr) Muahedesinin hazırlanmasında amil olan muvaffakıyetler, Venizelosun mevkiini bir kat daha yükseltmişti... Fakat; haftalar, aylar ve hattâ, seneler geçtiği halde koca bir Yunan ordusunun daha hâlâ (Bursa) ve (Uşak) önlerinde beklemesi, gerek Yunanistanda ve gerek ordu efrat ve zabitanı arasında şiddetli bir infial husule getirmiş; muhalif partiler, gitgide kuvvetlenmiş.. Bütün sinirler gerilmiş.. Ve artık bütün Yunanistan, bir dinamit ambarı haline gelmişti. Ve nihayet kralın ölüm haline gelmesi; bu dinamit ambarına birdenbire ateş vermişti.

O aralık yapılan intihapta, Selânikteki muhalifler, ekseriyet kazanmak istidadını göstermişlerdi. Bunu haber alır almaz, Venizelosun aklı başından gitmiş; derhal hükûmet kuvvetlerini işe müdahale ettirmişti. Işte o zaman, kanlı bir mücadele başgöstermişti... (10 Teşrinievvel günü) öğleden sonra Beyazkule meydanlığında binlerce halk toplanmış, ve ikiye ayrılmıştı.. (Venizelistler), (Haylayf şekerci) dükkânının ön tarafında, (muhalifler) de, karşı tarafta, (Pinciki gazinosu) nun önünde mevzi almışlardı. Tıpkı, orta devirlerin meydan muharebelerini andıran bir sahne canlanmıştı. Ve bu meydan muharebesi; iki tarafın:

— Zitooo!..

— Çapaa!..

Feryatlarına karışan nutuklar, küfürler, lânetlerle kızışmaya başlamıştı... Venizelistler, hükûmet kuvvetlerine güvenerek muhaliflerin üzerine atılmışlardı. Silleler, yumruklar, bastonlar havalanmıştı. Ve nihayet, iki taraftan da silâhlar patlamıştı. Bu kanlı mücadele, epeyce devam ettikten sonra, Venizelistler püskürtülmüşler; muhalifler zafer kazanmışlardı.

Selânikte parlıyan bu ateş, çarçabuk Yunanistanın her tarafını sarmıştı

Hükûmet kuvvetleri, çok büyük gayret göstermişler; bütün Yunanistanı altüst edebilecek olan bir ihtilâlin önüne güçlükle geçebilmişlerdi. Fakat, Venizelosa mukadder olan akibetin seyrini, bir an bile tevkif edememişlerdi.

Zavallı Kral Aleksandr.. Minimini bir köpeği müdafaa etmek için kıymetli hayatını kaybetmiş; feci ıstıraplar arasında inliye inliye can vermişti. Bütün Yunanistan, matemе girmişti. Fakat bu matem arasında, artık Venizelist partisinin inhizamı da başgöstermişti. İntihap, her yerde muhaliflerin kazanmasile neticelenmişti... Hattâ, Teşrinisanı nin 27 inci günü, intihap sandıklarının açılmasından bir saat evvel, Büyük Britanya Otelinin salonunda toplananlar arasında bir zat, kol saatine bakarak:

— Şimdi size bir hakikatten bahsedeyim... Venizelos, artık bitmiş bir adamdır.

Demişti.

Evet.. artık Venizelos bitmişti. Onun yerine (Rallis) gelmişti... Vaktile Venizelos tarafından memleketten kovulan sabık (Kral Kostantin) de tekrar memlekete davet edilmiş; ölen kralın yerine geçirilmişti.

Yunanistandaki bu idare tebeddülü, Anadoludaki Yunan ordusu erkân ve zabitanı arasında da bir hayli değişikliklere sebebiyet vermişti.

Yeni idare erkânı arasında bir ses yükselmişti:

— Yunanistan; Venizelosun başladığı maceraya, daha fazla devam edemez. Ordumuz ilerlemeli, artık bu maceraya hitam vermeli.

Kral Kostantin de bu fikirdeydi. Bahusus elde edilecek zafer, kendi mevkiini tahkim edecekti.

Yunan orduları, ilerlemişlerdi. Fakat (Inönü) nde yedikleri kahir darbe altında, perişan bir surette dağılarak tekrar Keşiş dağının etekleri ile Uşak önlerine çekilmişlerdi... Bu hezimet, Yunan efkârı umumiyesini fena halde sinirlendirmişti. Ancak şu var ki, (Londra) da toplanacağı ilân edilen konferans, Yunanlılara yeniden ümitler vermiş; bunun neticesi beklenmişti.

Fakat; bu konferansın neticesi — biraz evvel arzettiğimiz gibi — hiç beklenilmiyen bir şekilde hitama ermişti. Işte o zaman, Loit Corç son fikrini Yunan murahhaslarının kulaklarına fısıldamış:

— İtilâf Devletleri, mütarekeden sonra Yunan milletine büyük bir alâka göstermişler, Yunan kavminin asırlardanberi devam eden âmaline hizmet etmişlerdir... Fakat, son zamanda Yunanistanda tahaddüs eden vakayi, İtilâf Devletlerini elîm bir surette mütehayyir etmiştir... Size açıkça söyliyeyim ki, Büyük Harp esnasında İtilâf Devletlerine karşı takip ettiği siyaset ve hattı hareketle birçok müşkülât ve vahim zayiata sebebiyet vermiş olan Kral Kostantinin, tekrar hükümdarlık mevkiine gelmesi, büyük bir hoşnutsuzluk husule getirmiştir. Onun için konferanstan bir şey beklemeyiniz. Eğer kendinize güveniyorsanız, ileri atılın.. Beklediğiniz neticeyi. silâhlarınızla alın.

[Arkası var]

Radyo

Bugünkü program

Istanbul

Öğle neşriyatı — Saat, 12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyat — Saat, 18,30: Çay saati, dans musikisi; 19,30: Hazım tarafından monoloğ; 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 20,30: Türk musiki heyeti; 21: Plâkla sololar; 21,30: Orkestra:
1 — J. Strauss: (Yarasa) uvertür.
2 — Saint - Saens: (Gümüş Zil) süvit.
1. Romans.
2. Venedik valsi.
3 — Rimiski - Korsakoff: (Antar) senfoni Poem.
4 — Chopin: (Noctunrne) No .5.
5 — Mendelsohn: (Bahar Şarkısı).
6 — Yvain: (La Haut) operetinden parçalar.
7 — Pesse: (Değirmen). 22,30: Ajans haberleri; 23: Son.

*

Günün program özü

Senfoniler:

19 Paris P. T. T: Senfoni; 21,30 Bükreş: Radyo senfonisi

Hafif konserler:

11,30 Eindhoven: Eğlenceli neşriyat; 13 Paris - Kolonyal: Konser; 13,10 Bükreş: Jan Marku orkestrası; 17,10 Prag: Marş ve serenatlar; 17,30 Varşova: Radyo orkestrası; 18,30 Moskova: Konser; 19 Budapeşte: Çigan musikisi; 19,45 Moskova: Konser nakli; 20,10 Prag: Askeri bando; 20,50 Belgrat: Orkestra; 21,30 Istanbul: Hafif musiki; 21,10 Berlin, Lâypzig: Tarihî marşlar; 23 Roma: Konser (Bah, Beethoven, Debüssi); 23,05 Milâno, Florans: Orkestra; 23,30 Lâypzig: Gece musikisi.

Operalar

20,30 Budapeşte: Vagnerin (Reingold) operas; 21 Prag: Smetananın (Satılmış Nişanlı) operası; 21 Belgrat: Smetananın (Satılmış Nişanlı) operası; 21,45 Milâno: (Il maestro di Capella) operası; 21,50 Torino, Varşova: (Il maestro di Capella) operası; 22,30 Paris P. T. T: Rossininin (Le Conte Ory) operası.

Operetler:

20,20 Varşova: Franz Leharın operetlerinden popüriler

Resitaller

18 Budapeşte: Çift piyano cazı; 18,35 Varşova: Org resitali (Bah); 20 Lâypzig: Maks Regerin şarkılarından; 20 Istanbul: Türk musikisi; 23,20 Belgrat: Klarnet ile sonatlar.

Oda musikisi:

20,20 Bükreş: Metzner kuarteti (Brahms, Straus).

Orkestra musikisi:

18,30: Istanbul; 22: Berlin, Lâypzig; 22,30: Belgrat (plâk); 24,15: Roma.

Plâk konserleri:

12,30: Istanbul; 18,15: Bükreş; 19: Lâypzig; 19,15: Bükreş; 21: Istanbul; 23,25: Budapeşte.

Bebekte Mısırlı Prens Halim Paşa Yalısı

Bebek koyu ile Arnavutköyü arasında ve hâlâ yerindedir. Korunun yukarısında ve Ayayorgi tepesinin yanında köşkü de vardır.

Halim paşa, Mehmet Alinin oğullarındandır. Umumî Harbin başlangıcında sadrazam bulunan Sait paşanın pederidir.

1826 da Kahirede doğmuş. Pariste okutturulmuş. Tahsilden dönünce ağabeyi Tosun paşanın oğlu ve o vakit Mısırda vali bulunan Abbas paşa, mimlemiş delikanlıyı. Tutturmuş ta tutturmuş:

— Bu herif kefere terbiyesiyle melûf.. Hayır gelmez böylesinden!..

Abbas paşa o derece eski kafalı, dar düşünceli, büyük babasının tut tuğu çığıra o kadar taban tabana zıttır ki... Avrupa medeniyeti, teceddüt, ıslâhat falan filan dedin mi derhal surat buruşturuyor. (Küffar işinin lüzumu yok!) diyip çıkıveriyor.

Hattâ Istanbulda cafcaflarla ilân edilen Gülhane Hattıhümayununun yarıbuçuk bir maddesini bile, önceleri Mısıra sokmamış; Nuh demiş, Peygamber dememiş.

Prens Halim Pariste okuduklarını hazmetmiş başka diyarlarda görüp gözü açılmış, centilmen bir genç. Binaenaleyh, ağabey zadesi tarafından tukaka...

Abbas paşanın ölümünden sonra yerine geçen Sait paşa, Halim paşanın büyüğü. Beriki kadar köhne kafalı değil, uyanıkça. Kardeşini Sudan valii umumîsi yapıyor, fakat o, bir sene kadar bu vazifede kalıyor, sonra bırakıp, çekiliyor.

Halim paşa, münevver fikirli, çelebi mizaç, vergili, hovarda. Avrupalı prensler ve asilzadeler tabiatinde ve tıpkı da o şekilde yaşar bir zatmış.

Baş merakı da av.. Avcılığın her nevinde mahirmiş. Hemen hemen bir tabur teşkil edecek uşakları

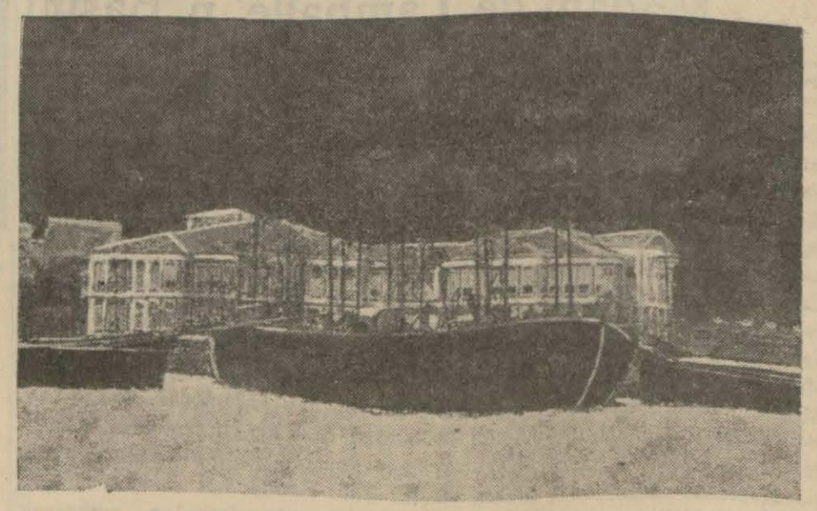

Bebekte Mısırlı Prens Halim Paşanın yalısı

Eski Konaklar Bize Neler Anlatıyor?

seyisleri, zağarcıları, deynekçileri, kılavuzları, gözcüleri, kelli felli beyler ve efendilerden, şapkalı mösyölerden, ayak takımı yanaşmalardan da bir alay maiyeti varmış.

Aşağı Mısırda atla, hecinle, tahtaravanla ceylan, geyik, yaban öküzü, pelenk, kaplan avları, Nilde hususî yelkenliler ve muşlarla timsah, su aygırı, ejderha avları, vaktinin çoğunu geçirdiği Istanbula gelince de Riva civarında yaban domuzu, Adapazarı taraflarında kurt, tilki, Inebolu dağlarında ayı avları yaparmış.

Gözü de peklerden. Bir gün kovuk kovuk in kollayıp dururken karşısına, bir kayanın arkasından zebellâ kadar iki ayı çıkıvermiş. O, tek başına; maiyetinden kimse görünürde yok. Kimbilir ta nerelerdeler?

Tüfeği koltuklamış; tetiklere asılır asılmaz (Dan! Dan!) iki kere gürletmiş. Alınlarının tam ortasından kurşunları yiyen ayıcıklar o anda nalları dikmezler mi?

Kuş avından da geri kalmazdı. Mevsimine ve kuşuna göre, semt semt, tarla tarla dolaşmada... Kopoyları öne sürüp halisüddem Ingiliz atları, şecereli Arap kısraklarile yaptığı (chasse à cour) lara kadar hepsi tamam..

Bıldırcın zamanı olan sonbahar gelince ver elini Küçükçekmece ile Büyükçekmece arasındaki kırlar, tepeler... Kafilenin bir ucu burada, bir ucu beş yüz adım geride... 40, 50, bazan 60, 70 insan. Yüzlerce zağar, bir alay da at, araba..

Gittiği yere âdeta bir ordugâh kurdururmuş. Lükslüğü derece derece, çeşit çeşit çadırlar. Içlerinde portatif karyolalar, masalar, kanapeler, sandalyalar...

Bir tarafta kazanlar, helvahaneler kaynayor; aşçıbaşılar börekli, baklavalı yemekleri pişiriyor... Bir tarafta kilerciler havyarlar eziyor, balık yumurtaları diliyor, tarator lar dövüyor... Ayvazlar fanusların içinde yanacak petrol lâmbalarını, Ispermeçet mumlarını hazırlıyorlar.

24 kişilik çifter çifter sofralar kurulmuş. Ustlerinde markalı gümüş çatal bıçaklar, saksonya tabakları, kristal bardaklar ve surahiler.

Hava kararırken haydi yemek çadırına. Kollar sıvanmış; ağızlar hem lokma yuvarlamada, hem de ötmede; nükreler, tıflılar, dalkavuklar ortalığı kahkahaya boğmada...

Halim paşa, kibirsiz, gursuz, babacan adam. Etrafındakilerin hepsiyle canciğer ve senli benli.. Avcılıkta saç sakal ağartmış Yarımburgazlı muhacir Ahmet, Vidoslu Hacı Tanaş, Samatyalı Topal Dikran gibi palâsparelere sarılmışları da yanıbaşlarına oturtur,

— Anlatın!.. Avcı kısmının kıtırı çok olur ama, yine dinlenir! diye lâf yakası açtırır, kah, kah, kah gülermiş.

Şimdi bu Bebekteki yalının civarında geçen bir menkibeyi nakledeceğim:

Abdülmecidin oğullarından Süleyman efendinin köşkü Bebek sırtlarında, Zincirlikuyu caddesi yakınında.

Anası Serefraz kadın, alârivayetin, hoppacaymış. Bu sebepten dolayı oğlu sık sık ona çatar, fakat lâf dinletemezmiş...

Bir gün fazlaca atışmışlar. Süleymanın sadık cariyelerinden biri kulağını bükmüş. (Kadınefendi sizi zehirliyecek!) demiş.. Şehzade artık köşkte durur mu hiç?... Bebeğin Arnavutköyü cihetinde bulunan Lâtif beyin evine kapağı atmış..

Bir sabah pencereden dürbinle etrafı seyrederken acı acı, fakat billûr gibi bir çığlık duyuyor. Hemen dürbünü sesin geldiği tarafa çeviriyor. Bir de ne görsün? 14, 15 yaşlarında bir kız, bağıra bağıra koşuyor; peşinde de koskocaman bir çoban köpeği..

Kız, Halim paşanın korusunun ara duvarını atlıyor ve oracığa yıkılıp bayılıyor.

Bir huri yahu!.. Süleyman hemen yuruluveriyor. Hasba, Halim paşa yalısına misafir gelmişmiş. Paşanın ablası Zeynep hanımın büyütmelerinden ve evlâtlıklarındanmış; Mısır prenslerinden bilmem kime verilecekmiş.

Şehzade, kocakarı masallarındaki gibi yemiyor, içmiyor, uyumuyor; günden güne eriyor. Lâmı cimi yok, mecnun gibi âşık.

Aşık, bir şeker bayramı muayedesinde Sultan Hamidin gözüne çarpıyor. Sakallı soruyor:

— Hasta mı bu?

Önce mırın kırın ediyorlar. Uzatmıyalım, meseleyi çıtlatıyorlar. Abdülhamit, Mısırlılardan en ziyade nazı geçtiği Prenses Emineye (Abbas Halimin annesine) haber sarkıtıyor:

— Delâlet etsin, verelim şu kızı bizim Süleymana!..

Süleymanda kaç tane çoluk, kaç tane çocuk, kaç tane de gözde... Valde paşa, lâzım gelen yerlere başvuruyor. Iş çıkmazda. Sıkıla mıkıla mazeret dileyor:

— Affetsinler, falancaya sözlüymüş!..

Fakat Süleymanın hali günden güne berbatlaşmada.. Kurban bayramında Hamit yine kardeşini görüyor. Bir adet canlı cenaze olup çıkmış... Eminanıma bir haber daha gönderiyor;

— Günahtır, kıymasınlar biraderime!...

Nihayet, (Emir Şevketlimindir!) cevabı veriliyor ve birader efendi Huriyi alıyor. Çok geçmeden Hurinin açık saçıklığı şayiası ortaya çıkıyor. Sakallının kulağına gidiyor. Iradeyi yapıştırıyor:

— Boşasın o karıyı!...

Aşıkla maşuka ağlaşarak ayrılıyorlar. Kadın Süleymanın hususî doktorunun evine çıkarılıyor. Kocaya verilecek...

Ilk sözlüsü Prens keyfiyeti işitiyor Hemen saraya müracaat ediyor muvafakat cevabı alıyor ve evleniyorlar.

Rivayete göre gûya hatun yine tek durmamış. Israfına da dağlar dayanmamış. Prensten ayrılmış, başka kocaya varmış; onunla da oturmamış.. Ahir ömrünü büyük zaruret ve sefalet içinde geçirmiş.

Sermet Muhtar ALUŞ

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Yazan: LOKMAN HEKİM

Aşk ve Spor

Okuyucularımızdan biri benden soruyor:

— Atletizme çalışıyorum. Bu yaz müsabakalara gireceğim. Bu yaza kadar aşk arzularımdan ve zevklerimden uzak kalmak istiyorum. Acaba bu kadar uzun sürecek bir perhizin vücuduma zararı dokunur mu?

Bunun gibi suallerle gelen mektuplarda benim dikkat ettiğim bir şey var: Bu mektuplardan hemen hepsi Izmir taraflarından geliyor. O taraflarda aşk arzusu daha şiddetli demek. Aşk arzusunu ve onun verdiği zevki tabiatin nesli devam ettirmek için kurduğuna göre, memleketimizin nüfusu en ziyade Izmir taraflarında artacak diye sanıyorum .Bu da zaten memnun edecek bir şeydir: Izmir tarafları tabiatten verimlidir, o tarafların halkı da çalışkandır. Ticaret etmeyi iyi bilirler. Memleketi ilerletmek için çok kola ve beyine ihtiyaç vardır. Izmir taraflarında aşk arzularının şiddetli olması, istikbalinin açık olduğuna bir delildir.

Bu noktaya okuyucularımı da dikkat ettirdikten sonra, atlet olmaya çalışan delikanlının sorduğu şeye cevap vereceğim:

— Hayır, sevgili okuyucu, bu yaza, gelecek yaza, daha öteki yaza kadar perhiz etmenizden vücudunuza hiçbir zarar dokunamaz. Şimdi içinde bulunduğumuz "muhtelit" içtimaî hayata daha yeni girdiğimiz için gençlerin birçoğu aşk arzularına kapılmayı sağlık için mutlaka lüzumlu sanıyorlar. Spor yapan gençlerin bazıları o fikrin doğru olmadığını iyice biliyorlarsa da, bazıları da aksine inanıyorlar.

Sporun adı bizde yeni ise de kendisi pek eskidir. Her vakit baş spor olan pehlivanlık bizde eski zamanlardanberi itibardaydı. Tulumbacılık tabiri zamanla itibardan pek ziyade düşmüş olmakla beraber, vaktile Istanbul mahallelerinde gençlerin tulumba koşturmaya heves etmeleri gene spor zevkinden ileri gelirdi.

O eski Türk sporcularının hepsi "gerçekten bekârlığın" vücuda yalnız zararsız olduğundan değil, sporda vücudun kuvvetli olması için mutlaka lüzumlu olduğunda ittifak ederlerdi. Avrupa sporcuları da, sporcularla meşgul olan hekimler de bu fikirde bulunmaktalardı.

Zaten yalnız sporculukta değil, hangi meslekte olursa olsun, bir erkek makul bir yaşta, yirmi iki ile yirmi beş arasında, evleninciye kadar "gerçekten bekâr" kalmakta vücudu için bir zarar göremez.

O yaşa kadar, bazı zamanlarda pek şiddetle kendisini bildiren aşk arzusuna mukavemet etmek te pek güç değildir. Atlet olmaya hazırlanan bir sporcu zaten mesleğinden dolayı fazla "tenbih" edecek etli, baharlı yemeklerden, içkilerden kaçınmaya mecburdur. Her gün zarurî olarak adalelerini şiddetle işletmesi de o arzuları söndürecek bir şeydir. Insanın fikri spor yarışlarına hazırlanmayla meşgul olunca aşk düşünmeye pek az vakti kalır. O arzuları kuvvetlendirecek toplantılardan, hele danslardan sakınmak ta sporcunun meslegi için lüzumludur.

Gerçekten bekârlık sporcuyu çürütecek olan, adı kötü hastalıktan da korur

No. 83

MARI ANTUVANET'in ROMANI

Yazan: Stephan ZWEIG *Çevıren: Rezzan A. E. YALMAN*

"— Madam de Lamballe'in Başını Bir Mızrağa Takıp Size Getirmişler,,

Tamplin kapısında nöbet bekliyen - ler hariçteki vak'aları biliyorlardı. Fakat içeriye söylemiyorlardı. Parisin orta mahallelerinden gelen binlerce halk bir mızrağın üzerine Madam de Lamballe'in başını takarak Tample doğru geliyorlardı. Zavallı kadmın paramparça olan vücudunu yerlerde sürükliyerek getiriyorlardı. Mari Antuanete olan garezlerini bu suretle tatmin edecekler, ona çok sevdiği dostunun kanlı vücudunu ve başını göstererek intikam alacaklardı. Kapıdaki muhafızlar halkın bu hücumuna mukavemet edemiyecek - lerini anlayınca daha fazla asker istediler. Fakat onlara yardım eden olmadı. Halk kapılarının önüne yığıldı. Prensesin çıplak vücudunu ayaklarından sürüklüyorlar, başını mızraktan çıkarmıyorlardı. Kraliçe - ye kadar varıp dostunun bu feci halini göstermek ve kanlı vücudu öptürmek istiyorlardı.

Muhafız zabitlerden birisi bir hileye müracaat etti ve muvaffak ta oldu. Halka hitap ederek asıl bu kanlı manzarayı ve bu muvaffakiyeti bütün Paris halkına göstermelerini tavsiye etti. Esasen coşkun bir seli andıran halk, bu sözlere kapılarak oradan uzaklaştı ve Parisi dolaşmaya başladı. Ellerinde hâlâ o zavallı baş ve o çıplak vücut vardı.

Bütün bu gürültüleri duyan mahpuslar vaziyeti anlamaya çalışıyor - lardı. Askerlerin sararmış yüzlerini ve telâşlı hareketlerini gördükçe hariçte mühim şeylerin döndüğünü anlıyorlardı. Nihayet kral dayanamıyarak askerlerden birisine sordu, şu cevabı aldı:

— Mademki anlamak istiyorsunuz söyliyeyim bari. Madam de Lamballe'in başını bir mızrağa takmışlar, size getirmişler, göstermek istiyor - lar. Eğer biraz daha dayanamazsak halk buraya kadar çıkacak.

— Bu sözleri duyan Mari Antuanet düştü, bayıldı. Kızının rivayetine göre bütün ihtilâl fecaati esnasında yegâne soğukkanlılığını kaybettiği dakika bu olmuştur.

Uç hafta sonra 21 Eylûlde gene sokaktan gürültüler gelmeğe başladı. Mahpuslar gene kulak kesildiler. Fakat bu defa yükselen sesler halkın öfke ve garez sesleri değil, neş'e ve sevinç havayı dolduruyordu. Gazete müvezzileri krallığın ilga edildiğini haber veriyorlardı. Ertesi gün meclisten iki murahhas gelerek krala artık kral olmadığını ve sonuncu Lüi unvanını taşıdığını haber verdiler. Bir müddet sonra bu sonuncu unvanı da çok görüldü ve tezyif makamında (Louis Capet) ismi takıldı. Çok zamandanberi tahkir edilmeye alışmış olan bu adam gene hiç ses çıkarmıyordu. Bilâkis artık hiçbir mesuliyet hissetmediği için içine bir sükûnet bile gelmişti.

Pek kısa olduğunu tahmin ettikleri ömürlerinde ne Lüi, ne Mari Antuanet artık bir şey düşünmek istemiyorlardı. Kendileri için hükûmet ailesi ve devlet kaygusu kalmamıştı. Yaşadıkları bu son günlerde basit bir aile hayatı geçiriyorlardı. Kraliçe kızile beraber dikiş dikiyor. Oğlunun vazifelerini tashih ediyordu. Çocuğunun vazife kâğıtlarını da hemen yırtmak lâzımdı. Çünkü vaziyetin farkında olmadığı için hâlâ kâğıtların altına imzasını şu şekilde atıyordu: (Veliaht Louis Charles).

Bahçeye inmek, damların üzerinde yükselen dumanlara bakarak vakit geçirmek ve bilhassa geçmiş zamanlarla gelecek müthiş günleri düşünmek başlıca meşguliyetleri idi.

İhtilâl artık gayesine erişmişti. Krallık ilga edilmişti. Kral taç ve tahtından hiç itiraz etmeden feragat etmişti. Karısı ve çocuklarile hapishanede oturuyordu. Fakat her ihtilâl gibi Fransa ihtilâli de bir çiğ gibi yuvarlanıyor ve önüne gelen her şeyi deviriyordu. Başında bulunanlar da onunla beraber koşmağa, muvazeneyi temin için nefes almadan ilerlemeğe mecbur idiler. İşin içindekiler bunu biliyor ve ona göre hareket ediyorlardı. Herkes mutedil olmaktan korkuyor ve karşısındakinden daha müfrit görünmek istiyordu. İşte Fransa ihtilâline bu büyük kuvveti veren ve onu her türlü tahminden daha ileri götüren bu hisler olmuştur. Her hududu aşarak daima ileri gitmeği gaye bilmiş ve öylece hareket etmişti.

Evvelâ Krala hiç ehemmiyet vermediler. Sonra saltanatı ilga ederek onu ortadan kaldırdılar. Fakat tahtından çekilmiş, her şeyden vazgeçmiş olmasına rağmen yine bir Kral dı. Eski Krallarının kemiklerini ve küllerini mezarlarından çıkararak yakan ve yıkan müfritler canlı bir Kralın ortada bulunmasına nasıl tahammül edebilirlerdi?

Bunu düşünen rüesa On Altıncı Lüinin manevî ölümile iktifa etmiyerek onu maddeten de öldürmeği kararlaştırdılar. Bu suretle artık bir daha Fransada saltanatın avdetini menedeceklerini zannediyorlardı. Cümhuriyet binasının muhkem olması için Kral kanı dökülmesi lâzımdı. Mutedil fikirli olanlar bile müfritlerden korkarak bu karara ses çıkarmadılar. Cajest ismini verdikleri Lüinin mahkemesi Kânunuevvele talik edildi.

Temple'dekiler ortada müthiş kararlar verildiğini şundan anladılar: O zamana kadar âdeta misafir muamelesi gören Kral artık bir maznun gibi muamele görüyordu. Yanlarındaki bütün keskin aletler toplatıldı. Bıçak, çakı, hattâ çatalları bile aldılar. Bundan başka Lüiyi ailesinden ayırdılar. Ayni kulede, fakat aşağıdaki katta oturduğu halde karısını ve çocuklarını görmekten menedildi.

[Arkası var]

YENİ NEŞRİYAT

Konya

Konya Halkevi, imkân dahilinde hep Konyayı alâkadar eden meselelerden bahsetmek üzere ayda bir defa (Konya) isimli bir revü çıkarmaya karar vermiş, eylûl 936 tarihli birinci numarasını da intişar sahasına koymuştur.

Ülkü

(Ulkü) nün 44 üncü sayısı çıkmıştır.

Gülle Jimnastiği ve oyunları

Fuat Pura'nın bu mevzuu aydınlatan ve resimlerle de tarif eden kitabı çıkmıştır.

Polis ve Jandarmanın Teknik Bilgileri

Zabıtamızın teknik sahadaki inkişafını maddî bir şekilde yurt içinde ve yurt dışında bulunanlara tebarüz ettirmek üzere İç İşleri Bakanlığı Seferberlik Direktörlüğü Şefi D. Okçabal tarafından yazılan "Polis ve Jandarma Teknik Bilgileri" adındaki eser intişar etmiştir. Türkiyede böyle bir eser ilk defa çıkmaktadır.

Tıp Dünyası

"Tıp Dünyası" nın 9 uncu yıl 10 uncu sayısı çıkmıştır.

Diş Tabipleri Cemiyeti Mecmuası

Bu meslekî mecmuanın 66 ncı numarası da intişar etmiştir.

Türk Uroloji Kliniği

İki ayda bir çıkan "Türk Uroloji Kliniği" nin 3 üncü sayısı çıkmıştır.

Uludağ

Konya Saylavı Doktor Osman Şevki Uludağın yazdığı ve "Uludağ" ın tapmakları, keşişleri ile dervişlerinden bahseden bu kitap intişar etmiştir.

Belediyeler Dergisi

"Belediyeler dergisi" nin 15 inci sayısı çıkmıştır.

Hava Korunması

Veysel Ünüvar'ın yazdığı "Hava korunması" isimli ve bu korunmanın temel kaidelerini bildiren kitap intişar eylemiştir

Çocuk

Çocuk Esirgeme Kurumunun çıkardığı "Çocuk" mecmuasının 10 uncu sayısı da çıkmıştır.

Pipo Meraklılarına Müjde

Dünyanın her tarafında rağbet gören

STANDART

OLDENKOTT PİPOLARI

En müşkülpesent müşterilerini memnun edecek derecede çeşiti mevcuttur. Bir tecrübe kâfidir.

İstanbul Sultanahamam Kebapçı karşısında

PİPO PAZARI

Anadoludan arzu edenlere tediyeli gönderilir.

Kapalı Zarf Usuliyle Eksiltme ilânı

Nafia Vekâletinden:

1 — Ankara Cebeci Musiki Muallim mektebine ilâveten yapılacak çalışma odaları ve jimnastikhane inşaatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konmuştur. Keşif bedeli 27125 lira 49 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme Şartnamesi.
B — Mukavele Projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Hususî Şartname (Fennî şartname)
E — Keşif cedveli.
F — Proje.

İstiyenler bu şartname ve evrakı 136 kuruş mukabilinde yapı işleri Umum Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle ve 12/11/1936 tarihine müsadif Perşembe günü saat 16 da yapı işleri eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

4 — Eksiltemeye girebilmek için isteklilerin 2034 lira 41 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltme şartnamesindeki evsafı haiz olması ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası almış bulunması lâzımdır.

5 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Eksiltme komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1523) (2513)

ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

Akşehirde yeni yapılan ve halen işlemekte bulunan elektrik tesisatında çalışmak ve bu tesisatın kontrolunu ve fennî mes'uliyetini üzerine alacak bir elektrik mühendisine ve yahut fen memuruna ihtiyaç vardır. Mühendisin Nafıa Bakanlığından musaddak diploması olması lâzım geleceği gibi fen memurunun da Bakanlıkça musaddak ehliyeti olması lâzımdır Talip olanlar; ehliyetname suretleri ,nerelerde çalıştıkları, Bonservis suretleriyle birlikte Akşehirde. Akşehir Bankasına müracaat etmeleri ilân olunur .

ERGANİ BAKIRI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ HİSSEDARLARINA

3 Teşrinisani 1936 tarihinde Ankara'da Ulus meydanında Koç Hanındaki idaremizde fevkalâde olarak toplanacak olan Heyeti Umumiyenin evvelce ilân ettiğimiz ruznamesine Şirket idare meclisinin 3/9/936 tarihli içtimaında müstafi aza yerine intihap eylediği azanın tasdiki intihabı hususunun da ilâvesi esas mukavelenamemizin 29 ncu maddesine istinaden hissedarlarımız tarafından teklif edilmiş ve bu eklif esas mukavelenamemiz hükümlerine muvafık bulunmuş olduğundan işbu tasdiki intihap keyfiyetinin de heyeti umumiye ruznamesine ithal edildiği ilân olunur.

Ergani Bakırı Türk Anonim Şirketi

FIRSAT

Iki takım bilya ve 9 istaka ile beraber Berliet markalı bir BILARDO satılıktır. Görüşmek için Istiklâl caddesinde Berber Cikmazi, Bodui Apartımanında 2 numaraya her gün müracaat olunabilir.

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertev'in her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkibine (gayri saf) hiçbir madde giremez.

Acele Satılık Hane

6 oda ,banyo, mutfak, odunluk ve kömürlüğü ile 100 metre bahçesi bulunan 3 senelik yeni beton bir ev mutedil fiatla acele satılıktır. Fatih Yavuz Selim caddesinde Bosna oteli sahibine müracaat .

Sarıyer tapu sicil muhafızlığından: Sarıyerin Selimağa sokağında Koru caddesinde sağ tarafı hali arsa sol tarafı Şevki hanesi arkası Şileli Eminhane bahçesi ve ön tarafı umumî yol ile çevrili eski ve yeni 62 No. lı bir evin tapuca kaydı olmadığından bilâ senet olarak tescili. Sarıyerde Muhacir mahallesinde Selimağa sokağında bu evde oturan Hasan karısı Asiye tarafından istenilmekte olduğundan tarihi ilândan on beş gün hitamında sureti tasarrufun tahkiki için mahalline gidileceğinden bu eve bir hak iddia eden olduğu surette elindeki vesaikle beraber gidecek memura veya Sultanahmette Sarıyer tapu sicil muhafızlığına müracaatları lüzumu ilân olunur..

Beşiktaş icra dairesinden:

Bir borçtan dolayı tahtı hacze alınıp paraya çevrilmesine karar verilen bir adet royal yazı makinesi belediye rüsumu ve ihale pulları müşterisine ait olmak üzere 27 - 10 - 1936 salı günü saat 10 dan 14 e kadar İstanbul Sandalbedestanında satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur . (26826)

Silko

ROMATIZMA
LUMBAGO
SIYATIK
ağrıları TESKIN
ve izale eder.

HER ECZANEDE ARAYINIZ

KANZUK

Öksürük Şurubu

En muannit öksürüklerle bronşit, astım ve boğmaca öksürüğünün kat'i ilâcıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde vardır?

INGILIZ KANZUK ECZANESI
Beyoğlu, Istanbul

Tasfiye halinde

Türkiye Millî SİGORTA ŞİRKETİ

TASFİYE HEYETİNDEN:

İKİNCİ İLAN

Merkezi İstanbulda Galatada Voyvoda caddesinde 16 numaralı Türkiye Millî Hanımda kâin Türkiye Millî Sigorta Şirketinin fevkalâde olarak toplanan umumî heyetince tasfiyesine karar verilmiş olduğundan mezkûr şirkette sigortalı veya sair suretlerle alacaklı sıfatile matlûp iddiasında bulunanların ticaret kanununun 445 inci maddesi hükümleri dairesinde bir sene zarfında tatil günleri hariç olmak üzere hergün iş saatlerinde Galatada Voyvoda caddesinde Türkiye Millî Hanındaki tasfiye heyetine müracaatla vesikalarını ibraz suretiyle iddialarını kayıt ve isbat ettirmeleri lüzumu ilân olunur.

Bizzat gelmiyenler taaahhütlü mektupla müracaat edebilirler. Bu suretle müracaat edeceklerin ellerinde bulunan vesikalar tarih ve numaralarını müracaat mektuplarında tasrih etmeleri icap eder.

Tasfiye heyeti.

Osmanlı Bankasından

Osmanlı Bankası gişeleri Sonteşrinin 2 inci pazartesi gününden itibaren yeni bir iş'ara kadar, aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaktır :

1 — GALATA MERKEZİ İLE YENİCAMİ ŞUBESİ:
Adi günlerde:
Saat 9 dan 16 ya kadar
Cumartesi günleri:
Saat 9 dan 12 ye kadar.

2 — BEYOĞLU ŞUBESİ :
Adi günlerde:
Saat 9 dan 12,30 a kadar.
Saat 14 ten 16 ya kadar.
Cumartesi günleri:
Saat 9 dan 12 ye kadar.

HASAN

Acı Badem Kremi

Acı badem kremi cilde yarar. Cilde hayat, düzgünlük ve taravet verir. Cildin kirlerini, zehirlerini, fena yağlarını temizler. Buruşukluklarını, lekelerini, çillerini, ergenliklerini, sivilcelerini izale eder. Çirkin çehreyi güzelleştirir ve ihtiyarlığı gençleştirir .

Fakat acı badem kremini herkes yapmaz ve bu kremi mutlaka acı badem yağiyle yapmak lâzımdır. Bu hem müşkül ve külfetli, hem pahalı bir iş olduğundan biraz acı badem, esansile vazelin yağını karıştırarak yapılan kremleri kullanan bayanlar ciltlerini bozuyorlar .

Halis acı bademden pek büyük fedakârlıklarla istihsal edilen hakikî acı badem yağını krem haline getirmiş olan kolonyasiyle ve müstahzaratiyle meşhur eczacı Hasandır ki: İtriyatı nefis ve caziptir.

Hasan acı badem yağı kremile, Hasan yağsız kar kremini ve Hasan yarım yağlı gece kremini bayanlar seve seve kullanmakta ve eczacı Hasanı tebrik etmektedirler.

Sabun, kolonya, losyon, lâvanta, briyantin, saç suları, sürme, pudra, traş bıçağı ,diş fırçaları, diş suları, diş macunları ve her türlü itrivat ve müstahzarata mutlaka Hasan markasını isteyiniz ve arayınız. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Dr. İHSAN SAMİ

OKSÜRÜK SURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur

Kayıp — 35 - 36 ders yılı hüviyet cüzdanını kaybettim. Sertifika alacağımdan eskisinin hükmü yoktur .

Üniversite Fen fakültesi
P. C. N ,
1704 Cemaleddin

İstanbul Asliye mahkemesi birinci ticaret dairesinden: Jorj Honeos tarafından Fukö veresesine izafeten Beyoğlunda Sıraservilerde sabık Kâhya oğlu apartımanının 2 No. lı dairesinde karısı Evaya gönderilen davetiye varakası ikametgâhının meçhuliyeti hasebiyle bilâtebliğ iade kılınmış olduğundan Hukuk usul muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğat icrasına karar verilerek muhakeme 30 - 11 - 936 pazartesi saat 14 e bırakılmıştır. Binaenaleyh Evanın yukarıda yazılı günde ya bizzat veya bir vekil göndermek suretiyle mahkemede hazır bulunması lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

(26828)

Konya icra ve iflâs memurluğundan: Konya Ticaret mahkemesinin 28 - 9 - 933 gün ve 808 - 809 sayılı kararile iflâslarına karar verilmiş olan Mübaşirzadeler kollektif şirketinin tasfiyesi hitam bulmuş olduğundan mezkûr mahkemece iflâsın kapanmasına 17 - 10 - 936 gün ve 650 - 848 sayı ile karar verilmiş olduğu ilân olunur. (26816)

Raflarınızdan..

kalabalık eden ve ekseriya tehlikeli olan bütün mamulâtı kaldırınız! ve yerine şöhret kazanmış olan TURAN mamulâtı koyunuz.

HURMA.. Hoş kokulu, yüksek kaliteli, her ihtiyaç için kullanılır bir ev sabunudur.

"ECE.. mina, maden ve camdan mamûl bütün eşyaya göz kamaştırıcı bir parlaklık verir.

"TURSİL.. Camaşırları kendi kendine yıkar ve bütün kumaşlara parlak bir beyazlık verir.

TURAN YTF MAMULÂTI

istatistik Genel Direktörlüğü Eksiltme Komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılan genel nüfus sayımı neticelerine ait Fransızca ve Türkçe yazılı beş cilt eserin tabıdır.

2 — Beheri 120 - 200 sahife tahmin olunan eserin adedi tabı 2000-2500 olacaktır.

3 — Beş cilttir. Tahmin olunan bedeli 2500 liradır. 188 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 — Eksiltme Teşrinisaninin 9 uncu pazartesi günü saat 14,30 da açılacaktır. Açılmadan bir saat evvel zarflar komisyon Reisliğine verilmek lâzımdır. Şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. (1461) (2339)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme komısyonundan

Şişli Çocuk hastanesine lâzım olan 7000 metro gaz idrofil açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 4 Teşrinisani 1936 çarşamba günü saat 15,30 da yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat: 805 liradır.

3 — Muvakkat garanti: 61 liradır.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye ait ticaret odası vesikasiyle 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2259)

inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdareye bir miktar daha eksper ve harmancı namzedi alınacağından aşağıdaki şartları haiz olanların bir dilekçeye elindeki vesaikın birer musaddak suretini ve 6 × 9 eb'adında üç kıt'a fotoğrafını raptederek İkinciteşrin on beşinci günü akşamına kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Yaprak tütün mübayaat şubesine vermeleri ve yahut posta ile göndermeleri lâzımdır.

1 — Türk olmak
2 — Yaşı otuzdan yukarı olmamak
3 — Asgarî lise derecesinde tahsil görmüş bulunmak
4 — Askerliğini yapmış olmak
5 — Sıhhati tam olmak
6 — Medenî haklarına sahip ve iyi ahlâkı olduğunu ve mahkûmiyeti bulunmadığını tasdik etmek.

Namzetler müsabaka imtihanı yapılarak seçilecektir.

"2431"

Kapalı zarf usuliyle Eksiltme ilânı:

Nafia Bakanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara merkez Ziraat Mücadele Enstitüsü fitopataloji Laboratuvarı inşaatıdır. Keşif bedeli 14497 lira 63 kuruştur.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi.
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D — Hususî şartname ve tarifname.
E — Tahlili fiat cetveli.
F — Keşif cetveli.
G — Proje.

İstiyenler bu evrakı 72 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri U. Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 9/11/1936 tarihinde pazartesi günü saat 16 da Nafıa Vekâletinde Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 1087 lira 32 kuruş muvakat teminat vermesi ve müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir.

Posta ile gönderilecek tekliflerin dış zarfların mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2302)

istiklâl Lisesi
DİREKTÖRLÜĞÜNDEN

1 — Kayıtlara devam olunmaktadır.

2 — 7 nci - 10 ncu ve 11 nci sınıflarda neharî talebe için yer yoktur.

3 — Istiyenlere kayıt şartları bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, Polis karakolu arkasında. Tel. 22534

Istanbul Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan:

İstanbul Erkek Lisesi binasının çatısındaki kurşunların tamirile baca imaline aid işler açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 4-11-936 çarşamba günü saat 14 te İstanbul Liseler muhasebeciliğinde toplanan Komisyonda yapılacaktır. Keşif bedeli 1256 lira 33 kuruştur. İlk teminat 95 lira 22 kuruştur. Keşif evrakı her gün mektep idaresinde görülebilir.

Bu işe gireceklerin, bu işe benzer en az bin liralık İş yaptıklarına dair fennî ehliyet vesikasını göstermeleri lâzımdır. (2136)

Hava Yolları Devlet işletmesi idaresinden

1 — 29-10-936 günü Ankarada Cümhuriyet Bayramı törenine yolcularımızı yetiştirmek maksadile İstanbul - dan - Ankaraya yolcu tayyaremiz Yeşilköyden saat 10 da hareket edecektir.

Karaköy P. T. T. Şubesinden yolcularımızı Yeşilköye nakleden idare otobüsü dahi saat 9 da hareket edecektir.

2 — 29-10-936 günü öğleden sonra İstanbuldan Ankaraya ayrıca yolcu tayyaremiz yoktur.

Sayın yolcularımıza ilân olunur. (2514)

Emirgân Orta Okul Satın Alma Komisyonundan

6-11-936 Cuma günü saat 15 te İstanbul liseler muhasebeciliğinde toplanan okul komisyonunca 1208 lira 78 kuruş keşif bedelli mektebin yan ve ön istinat duvarlarının yapılması açık eksiltmeye konmuştur.

Mukavele, eksiltme, nafıa işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasile buna müteferriğ diğer evrak mektepten görülüp öğrenilir.

Muvakkat teminat 91 liradır.

İsteklilerin bin liralık bu işe benzer iş yaptığına dair eksiltme gününden en son iki gün evvel müracaatla İstanbul Nafıa müdürlüğünden alınmış fennî ehliyet vesika ve ilk teminat makbuzlarile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (2344)

inhisarlar Umum Müdür üğünden:

3 Adet yün Bayrak	150 × 225
5 Adet yün Bayrak	100 × 150
6 adet yün Bayrak	85 × 130
30 adet yün Bayrak	70 × 105
95 adet yün Bayrak	50 × 75

1.— 28-10-1936 günü pazarlıkla alınacağı ilân edilmiş olan yukarıda eb'at ve miktarı gösterilen 139 adet bayrağın pazarlığı 2-11-1936 tarihine rastlıyan pazartesi günü 14 de tehir edilmiştir.

11.— İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün, pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte lyüzde 7,5 güvenme paralariyle birlikte Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonuna müracaatları lâzımdır. (2234)

T.H.K BÜYÜK

PIYANGOSU

200,000 İKRAMİYE
200,000 MÜKAFAT VAR:

1	:Cİ	KEŞİDE	1 LİRA
2	: "	"	1,50 "
3	: Cü	"	1,50 "
4	: "	"	1,50 "
5	: Cİ	"	1,50 "
6	: "	"	2 — "
			9 "

Bir verirsen bin kazanabilirsin. Bir kaybedersen paran heba olmamıştır. Hem yüzlerce vatandaşınızı zengin etmiş hem de yurdunun göklerine birkaç filo katmış olursun. Bu yüzlerce zenginden birinin de senin olmıyacağını kim iddia edebilir.

Istanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

1 — Açık eksiltme ile "350,, tane miğfer satın alınacaktır. Tahmin bedeli "2100,, ve ilk teminatı (157) buçuk lira olup eksiltme 11/2. citeşrin/936 Çarşamba günü saat 15 de Gedikpaşada Jandarma Dikimevi binasında İstanbul Jandarma Satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Nümune evsaf ve şartname her gün komisyonumuzda görülebilir.

3 — İstekliler belli gün ve saatte ilk teminat makbuzları ve hüviyet cüzdanlarile beraber komisyona gelmeleri. "2531,,

Konya ile de Telefon konuşması açılıyor

istanbul Telefon Direktörlüğünden:

1 — 29 Teşrinievvel 1936 tarihinden itibaren Konya ile Afyon, Eskişehir, Ankara ve İstanbul arasında şehirler arası telefon konuşması açılacaktır.

II — Konya ile Afyon, Eskişehir ve Ankara arasında beher adî üç dakikalık konuşma yetmiş beş ve Konya - İstanbul arasında beher adî üç dakikalık yüz kuruştur.

III — Konya ile Afyon. Eskişehir, Ankara arasında yapılacak konuşmalar daimîdir.

Konya — İstanbul konuşmaları çift saatlerde yapılacaktır. Muhterem halka ilân ederim. (2459)

Akay işletmesi Direktörlüğünden:

Cümhuriyet Bayramına raslıyan 29, 30 Birinciteşrin günleri Pazar tarifesi yapılacaktır. Bundan başka ayrıca yapılan ilâve seferler tarifesi de iskelelere asılmıştır.

"2529,,

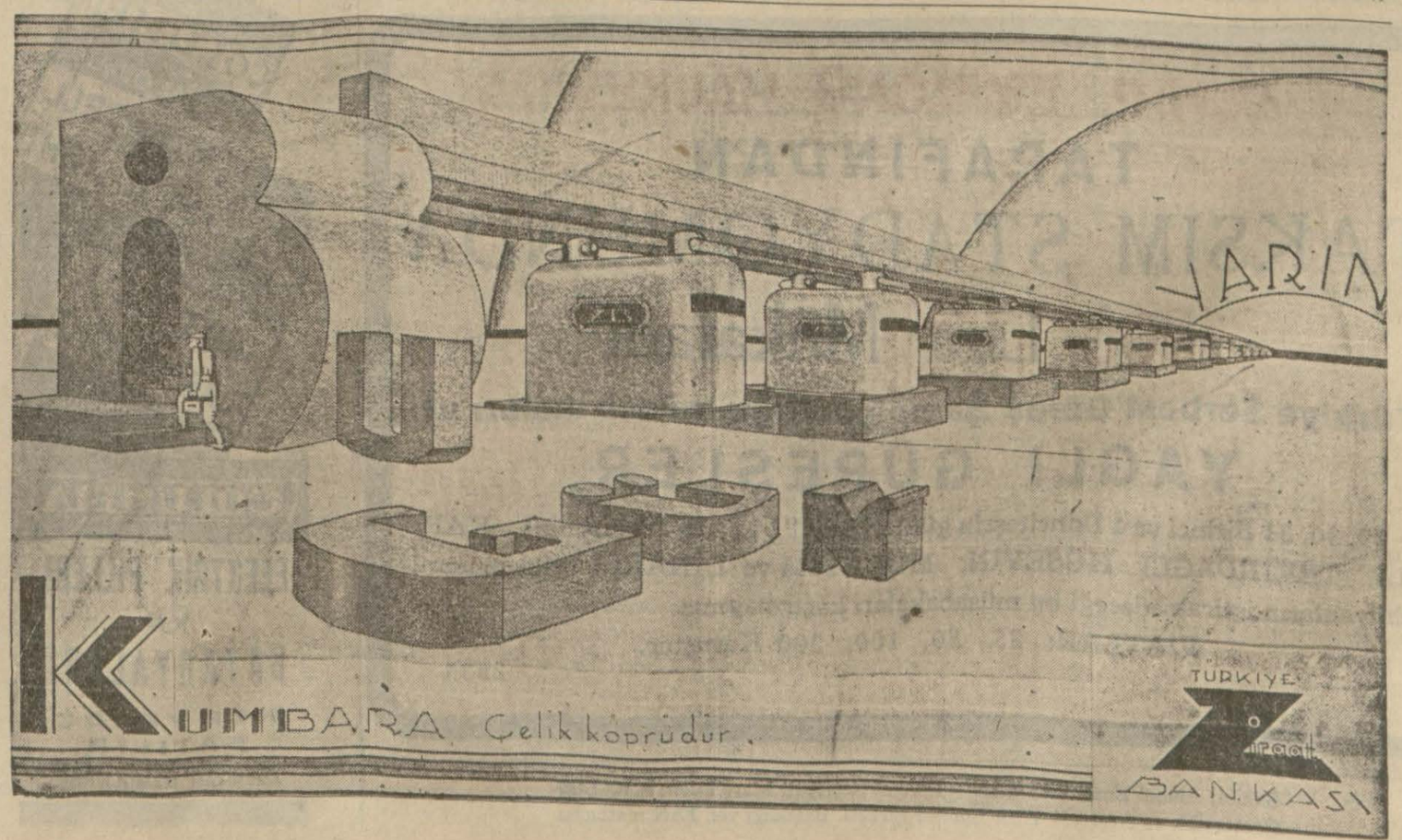

Şampanya gibi lezzetli ve nefis

Şekerli Limonlu

HASAN

Gazoz özü

Meyvalardan ve meyvaların özünden yapılmıştır. Bir çorba kaşığından bir bardak suya ,gayet lezzetli ve nefasetine doyum olmıyan gazozlu şampanya gibi limonata yapılır. Ve bu yemeklerden sonra alınırsa midevidir. Mideyi bozan şerbet ve dondurma yerine HASAN gazoz öziyle yapılmış buzlu limonatalar içiniz.

Dünyanın her tarafında şampanya yerine kullanılan bu güzel tertibin yerini tutacak hiçbir şey yoktur. Harareti teskin eder. Şişe 20, orta 30 büyük 50 kuruştur.

HASAN DEPOSU: ANKARA, İSTANBUL, BEYOĞLU.

Bir elinde Gül, bir elde Cam, geldin, Sakıya.
Hangisin alsam Gülü yahut ki Câmı ya Seni.
NEDİM

siz

MİSKET

ŞARABINI ALMAKTA TEREDDÜT ETMEYİNİZ!

FİATI: 70 Santilitrelik şişesi 55 Kuruş
2 Litrelik „ 100 „

İHTAR: Küçük şişeler 10, büyük şişeler 15 kuruşa geri alınır.

İNHİSARLAR İDARESİ

C. H. P. EMİNÖNÜ HALKEVİ

TARAFINDAN

TAKSIM STADYOMUNDA

1000 Lira Mükâfatlı

Türkiye Serbest Güreş Şampiyonluğu müsabakaları ve

YAGLI GÜREŞLER

29, 30, 31 Birinci ve 1 İkinciteşrin günleri saat "14,, de Türkiyenin; KARA ALİ, TEKİRDAĞLI HÜSEYİN, MÜLAYİM ve DİNARLI gibi en namlı pehlivanların iştirak edeceği bu müsabakaları kaçırmayınız.

FİATLAR: 25, 50, 100, 200 Kuruştur.

2535

Tüccar terzi

J. İTKİN

en güzel koleksiyonunu teşkil eden

KIŞLIK

kumaşlarını muhterem müşterilerinin enzarı takdirine arzediyor.
Beyoğlu, Istiklâl caddesi 405
Tel. 40450

HAS KALMİN

Soğuk algınlığına, bel, sinir, Romatizma ve gripe karşı en müessir ilâçtır.

Komisyonla çalışacak, sağlam referans ve noter garantisi verebilecek, evlerde elektrik aleti satmak üzere bir şirket tarafından

MEMUR Aranıyor

Posta kutusu No. 2248, satış servisine müracaat edilmesi.

DAHA

KUVVETLİ

FAZLA

DAYANIRLAR

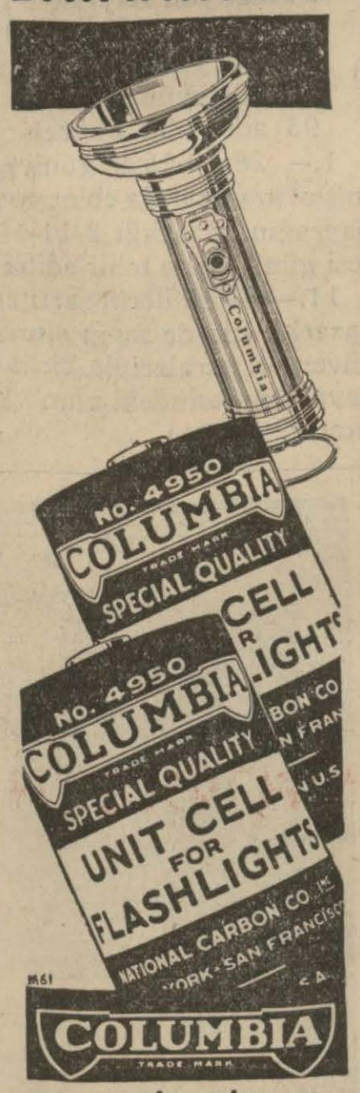

ELEKTRİK PİLLERİ

VE

BATARYALARI

HER YERDE SATILIR

AMERİKAN MAMULÂTIDIR

Baş ağrısı, Diş ağrısı

Nevralji

Bütün ıstırapları teskin eden

GRİPİN

Bilhassa bunlara karşı müessirdir

İş başında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kaşe

GRİPİN

Bulundurmayı unutmayınız!

Kalbi bozmaz Mideyi ve böbrekleri yormaz.

İŞTE SONBAHAR!

Akşam serinliğine karşı kendinizi muhafaza etmek için bir

Elektrik Radyatörü

satın alınız o size nezle ve gripten korunmak için icabeden ihtiyat harareti derhal verir.

SATİE'de

veresiye satılmaktadır

Şişman Yanko

Mağazası: İstanbul, Yenipostane caddesi No. 39

Mevsimlik son moda

MANTOLUK VE ROPLUK YÜNLÜLERİMİZ gelmiştir.

Her nevi son moda

İpekli, pamuklu, keten beyaz ve renkli kumaşlar

TUHAFİYE dairemizde en zengin çeşit. Hazır ve ölçü üzerine

GÖMLEK, PİJAMA, ROP DÖ ŞAMBR

CIHAZ TAKIMLARI

Keten ve pamuk yatak ve yorgan çarşaflıkları

Her cins sofra takımları, havlular.

Kışlık ihtiyaçlarını temin için muhterem müşterilerimizin teşriflerini bilhassa rica ederiz.

NEFASET METANET - UCUZLUK

BANZOPİRİN kaşeleri HER YERDE 40 KURUŞ
NEFES BORULARINI TEMİZLER. BALGAM SÖKTÜRÜR. ÖKSÜRÜĞÜ HEMEN GİDERİR

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN —Umumî Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN matbaası